

I

63142

63142

W. SHAKESPEARE

Visul unei nopți de vară

În românește de

G. Topîrceanu

„VIAȚA ROMÂNEASCĂ”

2474 2.421

Prețul 7 lei

W. SHAKESPEARE

Visul unei nopți de vară

În românește de

G. TOPÎRCEANU

I A Ș I

EDITURA „VIAȚA ROMÎNEASCĂ” S. A.
1921

D. 549

P E R S O A N E L E :

Theseu, ducele Atenei.

Egeu, tatăl Hermiei

Lysander

Demetrius

} îndrăgostiți de Hermia.

Philostrat, maestru de ceremonii la curtea lui Theseu.

Quince.

Snug, tâmplar.

Bottom, țesător.

Starveling, croitor.

Flute, cârpaci de foale.

Snout, căldărar.

Hippolyta, regina Amazoanelor.

Hermia, fiica lui Egeu, îndrăgostită de *Lysander*.

Helena, îndrăgostită de *Demetrius*.

Titania, Crăiasa Zinelor.

Oberon, Craiul Zinelor.

Puck, duh mic și sburdalnic.

Floarea-mazării

Funigel

Bob-de-muștar

} elfi.

Molie

Pyram

Thisbea

Zidul

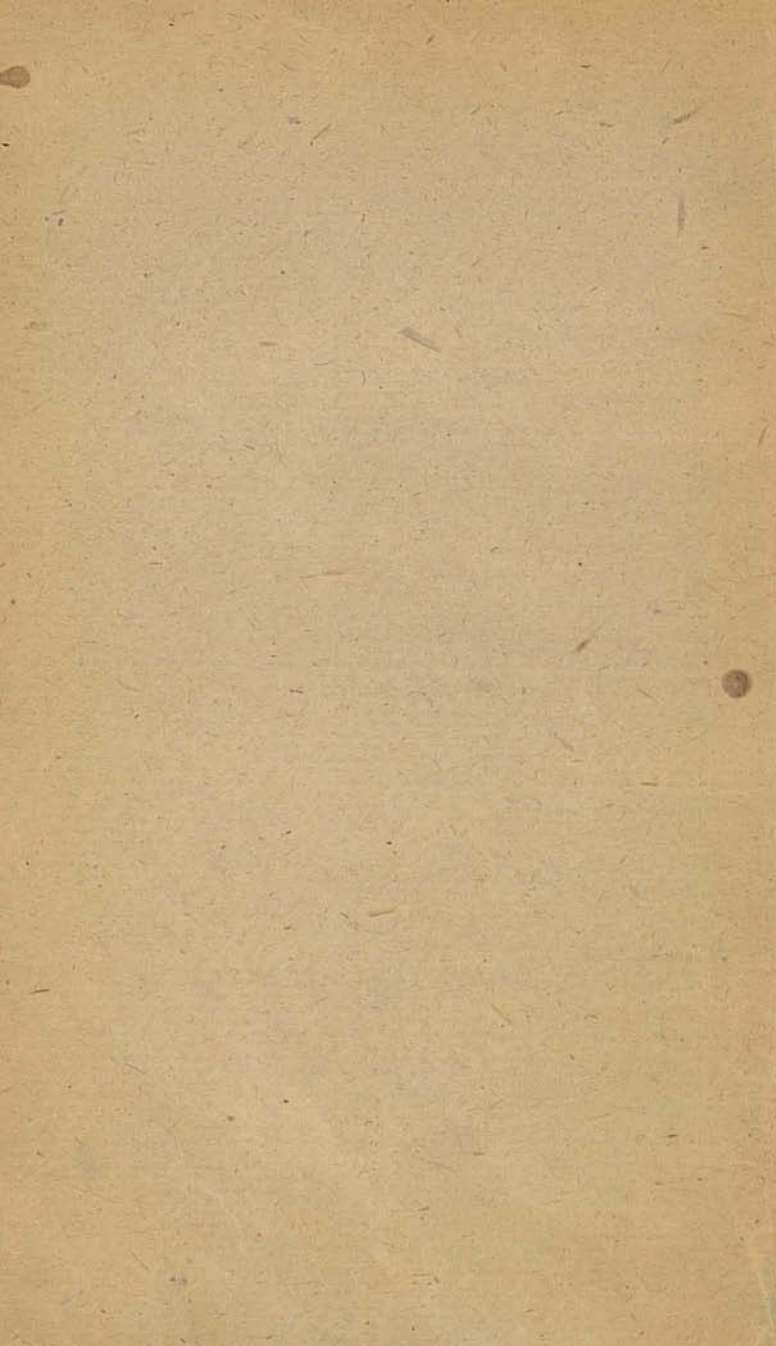
Luna

Leul

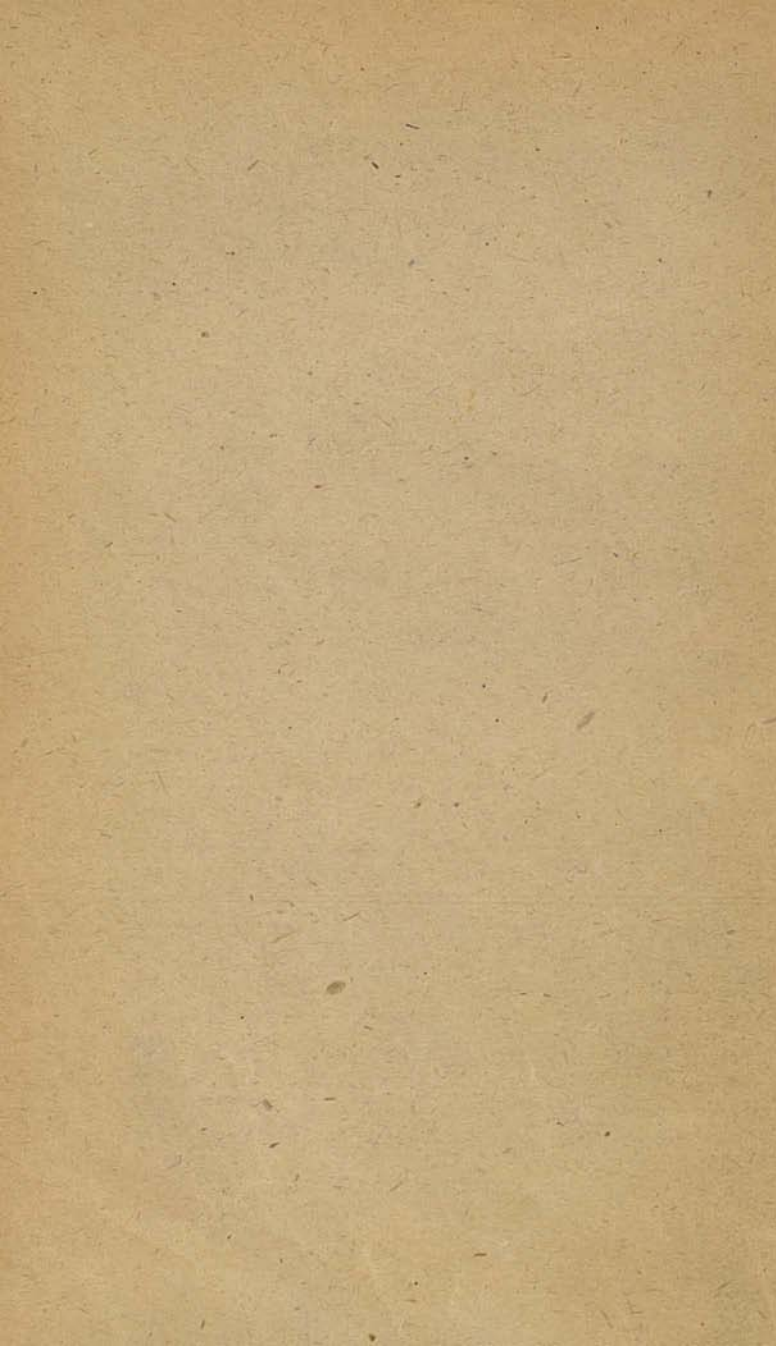
} personagiile Intermezzului.

Alte zâne din alaiul lui Oberon și al Titaniei.

Suita lui Theseu și a Hippolytei.

Actul I

A C T U L I

In Atena. O sală în palatul Ducei.

SCENA I

Hippolyta, Philostrate, Theseu și suita lui.

Theseu. — Ceasul nunții noastre s'apropie, frumoasă Hippolyta. Patru zile fericite vor aduce o lună nouă pe cer, — dar cât de încet descrește luna asta veche și-mi tot amână dorințele, ca o mătușă bătrână care nu mai vrea să moară, zăbovind neconținut moștenirea nepoților.

Hippolyta. — În curînd aceste patru zile se vor fi topit în noapte. Patru nopți își vor fi distrămat în visuri timpul în urma lor. Și atunci luna, ca un arc de argint zăgărit de curînd pe cer, va contempla noaptea serbărilor noastre de nuntă.

Theseu. — Du-te Philostrate, du-te și adună tineretul atenian pentru jocuri și petreceri. Trezește duhul sglobiu al veseliei, iar tristețea trimite-o la înmormîntări: acest palid oaspe n'are ce căuta printre noi! (*Philostrate iese*). Cu spada te-am pețit, Hippolyta, și iubirea ți-am cucurit-o ca dușman. Dar la nunta mea vreau jocuri, alături și veselie!

SCENA II

(*Intră Egeu, Hermia Lysander și Demetrius*)

Egeu. — Slavă lui Theseu, ducele nostru!

Theseu. — Mulțumesc, iubite Egeu! Ce veste mi-aduci?

Egeu. — Viu să mă plîng, stăpîne, mîhnit peste măsură, de fiica-mea Hermia. Demetrius, apropiete. — Iată, nobile duce, pe omul ăsta i l-am ales eu ca mire. — Apropie-te Lysander! — Și omul ăsta, milostive duce, a vrăjit inima fetei mele... Da, Lysander, i-ai făcut cîntece și i-ai dat daruri, și noaptea pe lună ai venit sub fereastra ei să-i îngîni cu glas amăgitor înșelătoare stihuri de iubire... Te-ai întipărit în sufletul ei și, precum un hoț fură tiparul unei chei în ceară, așa i-ai furat tu această întipărire: Ai momit-o cu laude bine aduse, cu inele, cu buchete, cu brățări din părul ei și cu fel de fel de nimicuri primejdioase care 'ntorc capul fetelor naive... Ca un scamator ai furat inima fetei mele, și din ascultătoare cum era, mi-ai făcut-o rea și încăpățînată... De aceea eu, prea mărite duce, — dacă nu vrea să declare chiar aici în fața Înălțimii tale că va lua pe Demetrius de bărbat, — reclam asupra ei dreptul pe care mi-l dă legea Atenei să dispun de fiica mea cum voiu crede de cuviință.

Theseu. — Ei, ce răspunzi, frumoasă fată? Tatăl tău e ca un zeu față de tine; el ți-a dat farmecul și frumusețea. În mîna lui tu nu ești decît un chip de ceară plăzmuț de el, și pe care el are dreptul să-l sdrobească, dacă vrea... Demetrius e un tînăr vrednic de tine...

Hermia. — Și Lysander de asemenea.

Theseu. — Nu zic nu! Dar dacă n'are învoirea tatălui tău...

Hermia. — Aș vrea ca tata să poată vedea și cu ochii mei...

Theseu. — Mai de grabă ochii tăi ar trebui să vadă cu înțelepciunea lui.

Hermia. — Cer iertare, slăvite duce. Nu știu ce putere îmi dă curaj să-mi spun pe față gândurile înaintea Măriei-tale, și nu-mi dau sama cît ies din marginile cuvinței... Dar aș vrea să știu: ce pedepse mă pot aștepta dacă nu voi lua pe acela pe care nu-l iubesc?

Theseu. — Moărtea sau castitatea veșnică. Vei fi omorîță sau te vei lipsi de orice plăcere trupească. Deaceia, frumoasă Hermia, întreabă-ți bine pornirile pe care-acum de-abia le simți... Întreabă-ți singele tânăr și dă-ți sama dacă vei putea să-ți închizi pentru totdeauna tinerețea în umbra unei mănăstiri și toată viața să slăvești în imnuri reci luna stearpă și înghețată... De trei ori fericite cele ce-și stăpînesc poftetele ca să sporească șiragul fecioarelor neprihănite! Dar mai fericită-i floarea care nu și-a risipit zădarnic parfumul pe vînturi, decît aceia care crește, trăește și moare într'o fericire singuratică, ofilindu-se pe tulpina-i virginală.

Hermia. — Așa mă voi ofili și voi muri mai bine, decît să dau vre-un drept asupra trupului meu de fecioară acestui om, împotriva căruia toată ființa mea se răsvrătește.

Theseu. — Ai încă timp să te mai gîndești. Dar în ziua cînd va răsări Craiu-Nou, — zi hotărîită de mine și de aleasa mea pentru nunta noastră, — gătește-te să mori sau să iei pe Demetrius, — sau însfîșit, să faci legămint pentru

totdeauna pe altarul Dianei că vei rămîne pururea castă, renunțînd la dragoste și la căsătorie.

Demetrius. — Haide, dulce Hermia, nu fii neînduplecată ! Și tu, Lysander, în fața drepturilor mele reale, renunță la pretențiile tale închipuite !

Lysander. — Tu Demetrius, ești iubit de tatăl Hermiei... De ce nu te 'nsori cu el și să-mi lași mie pe Hermia ?

Egeu. — Baijocoritorule ! Da, îl iubesc pe Demetrius și-i dau tot ce e al meu. Hermia e a mea, prin urmare tot lui i-o dau.

Lysander. — Stăpîne ! Sînt de neam bun și sînt bogat ca și el, — ba în iubire sînt și mai bogat. În toate sînt egal cu el, pot zice chiar mai presus de el... Și, — ceiace face mai mult decît toate nimicurile acestea, — frumoasa Hermia pe mine mă iubește. Dece dar să nu-mi apăr dreptul ?... Și apoi, — dece n'aș spune ? — Demetrius a amăgit pe frumoasa fată a lui Nedâr, pe Helena. Și ea, biata fată, îl iubește acum, îl iubește pînă la idolatrie pe omul ăsta crud și nestatornic.

Theseu. — Uite... am mai auzit eu despre asta... Și tocmai mă gîndisem să-i vorbesc lui Demetrius ; dar împovărat de alte trebi mai însemnate, am uitat cu totul... Veniți acum după mine, tu Demetrius și tu Egeu : am să vă spun cîteceva amîndurora... Cît despre tine, frumoasă fată, caută să-ți potrivești capriciile după voința tatălui tău, — căci altfel legea Atenei, pe care nu voiu cerca s'o îndulcesc de loc, te condamnă să intri sau într'o mănăstire, sau într'un mormînt... Și-acum, să mergem, Hippolyta mea ! Haide, Egeu și tu, Demetrius, veniți cu mine. Am nevoie de voi a-

cum, cu serbările — și vreau să vă mai spun ceva, care vă privește de-aproape.

Egeu, — Cu supunere și cu bucurie te vom urma, stăpîne !

(*Ies: Theseu, Hippolyta, Demetrius, Egeu și suita*).

SCENA III

Lysander. — Ce e, iubita mea ? Dece ți-au pălit astfel trandafirii obrazilor ?

Hermia. — Poate fiindcă le lipsește ploaia pe care cu ușurință le-ar da-o acum ochii mei înouați.

Lysander. — Vai, — din tot ce-am citit, din tot ce-am auzit, știu că niciodată adevărata iubire n'a avut un curs liniștit : ba o deosebire de naștere...

Hermia. — O, nepotrivire dureroasă ! când dragul tău e mai prejos de tine !...

Lysander. — ...ba o diferență de vîrstă...

Hermia. — O, nenorocire ! când bătrîneț se împreună cu ceiace e tinăr !

Lysander. — ... ba părinții nu se învoesc...

Hermia. — O, chin infernal ! — să'ți alegi dragostea prin ochii altuia !

Lysander. — Și chiar cînd s'a 'ntîmplat să se unească cei ce se iubesc, atunci războiul, boala sau moartea le-au dat asalt, făcînd din amorul lor ceva fugar ca sunetul, trecător ca umbra, efemer ca visul și repede ca fulgerul, care-abia apucă să lumineze cerul, și cînd ai zis : iată-l ! întunecimile l'au și înghițit... Astfel pierе tot ce e strălucitor...

Hermia. — Dacă cei ce se iubesc au fost totdeauna nenorociți, dacă așa e voia sorții, — a-

tunci să primim cu resemnare, Lysander, toate aceste grele încercări care vin odată cu amorul, ca și gândurile, visele, jurămintele și lacrămile, — trist alai al închipuirii pasionate.

Lysander. — Ai dreptate, Hermia... Acum ascultă-mă: am o rudă bogată și fără copii. Stă numai la șapte leghe de Atena și mă iubește ca pe copilul ei. Acolo, dragă Hermia, ne vom cununa fără ca cruda lege a Atenei să ne poată urmări. Dacă mă iubești, pleacă pe furiș mîne-sară din casa tatălui tău; eu o să te aștept în crîng, chiar în locul unde te-am întîlnit atunci cînd ai venit cu Helena să serbați o dimineată frumoasă de întăiu Maiu.

Hermia. — Iubitul meu Lysander! Jur pe arcul atot puternic al lui Cupidon, pe cea mai ageră dintre săgețile lui cu vîrf aurit, jur pe cea mai nevinovată porumbiță a Afroditei, pe zîna care leagă inimile și ocrotește amorul, pe focul care-o mistuia pe Didona cînd s'a văzut părăsită de vicleanul Troian, pe toate jurămintele pe care bărbaii le calcă mai des de cum le rostesc femeile: jur că mîne la miezul nopții voi fi acolo unde zici tu.

Lysander. — Să te ții de cuvînt, iubita mea... Uite, vine Helena. (*Intră Helena*).

SCENA IV

Hermia. — Bine-ai venit, frumoasă Helena.

Helena. — Mi-ai zis „frumoasă”? O, nu-mi mai zice așa! Pentru Demetrius tu ești cea frumoasă, fericito. Pentru el ochii tăi sînt limpezi ca luceferii Nordului și cuvintele tale — armonioase ca trilul ciocîrliei pe care-l ascultă păstorul

cînd dau mugurii trandafirilor de cîmp și ogorul e verde... Dacă o boală se molipsește... de ce oare nu se molipsește și frumusețea? Acum la plecare, ți-aș lua-o pe-a ta, frumoasă Hermia. Ți-aș lua văpaia ochilor, urechea mea ți-ar prinde mla-diarea glasului și limba mea și-ar însuși armonia cuvintelor tale... O, dacă lumea întreagă ar fi a mea, ți-aș da-o toată ție, — fără Demetrius, — de-aș putea să mă schimb cu tine... Spune-mi, învață-mă și pe mine, — cum îl privești cu ochii... prin ce taină stăpînești inima lui?

Hermia.— Il privesc cu sprîncenile încruntate, și el totuși mă iubește.

Helena.— O, dacă zîmbetele mele ar avea taina privirilor tale minioase!

Hermia.— Eu îi spun vorbe urite și el mă îm-bie cu dragostea.

Helena.— O, de-ar putea rugămințile mele să-i trezească o astfel de iubire!

Hermia.— Cu cît îi arăt mai multă nepăsare, cu atîta mă iubește mai mult.

Helena.— Cu cît îi arăt mai multă iubire, cu atîta mă disprețuește mai tare!

Hermia.— E vina mea, Heleno?

Helena.— E vina frumuseții tale... O, cum aș i-vrea să am aceeași vină!

Hermia.— Ascultă, Helena. Fii veselă, — iu-bitul tău Demetrius n'o să mă mai vadă nicio-dată: voi fugi cu Lysander, vom părăsi Atena... Vezi, înainte de a cunoaște pe iubitul meu, A-tena îmi părea un paradis. Acum paradisul a-cesta îmi pare un infern.

Lysander.— Da, Helena, așa e planul nostru. Mîne noapte, cînd luna argintie ogîndindu-se'n ape va împodobi cu diamante covoarele de iarbă,

— la ceasul care ocrotește fuga îndrăgostiților, vom eși în taină pe porțile Atenei...

Hermia.— Și'n luminișul dumbrăvii, unde adesea am stat de vorbă amîndouă pe-un străt de gingașe crâște și ne-am descărcat inimile de dulcea lor povară, acolo mă va găsi Lysander... Și fără să mai privim îndărăt, vom căuta aiurea alți prieteni noi și alți tovarăși... Adio, tu draga mea prietenă de jocuri! Rămii cu bine și cerul să-ți ajute să ieși pe Demetrius al tău. Lysander, nu uita! Și-acum... trebue să ne lipsim și unul și-altul ochii de vederea care li-e dragă, până mine-noapte.

Lysander.— Imi voi uita cuvîntul, iubită Hermie. (*Hermia iese*) Adio, Helena, — și cerul să-ți dea pe Demetrius al tău!

(*Lysander iese prin dreapta*)

SCENA V

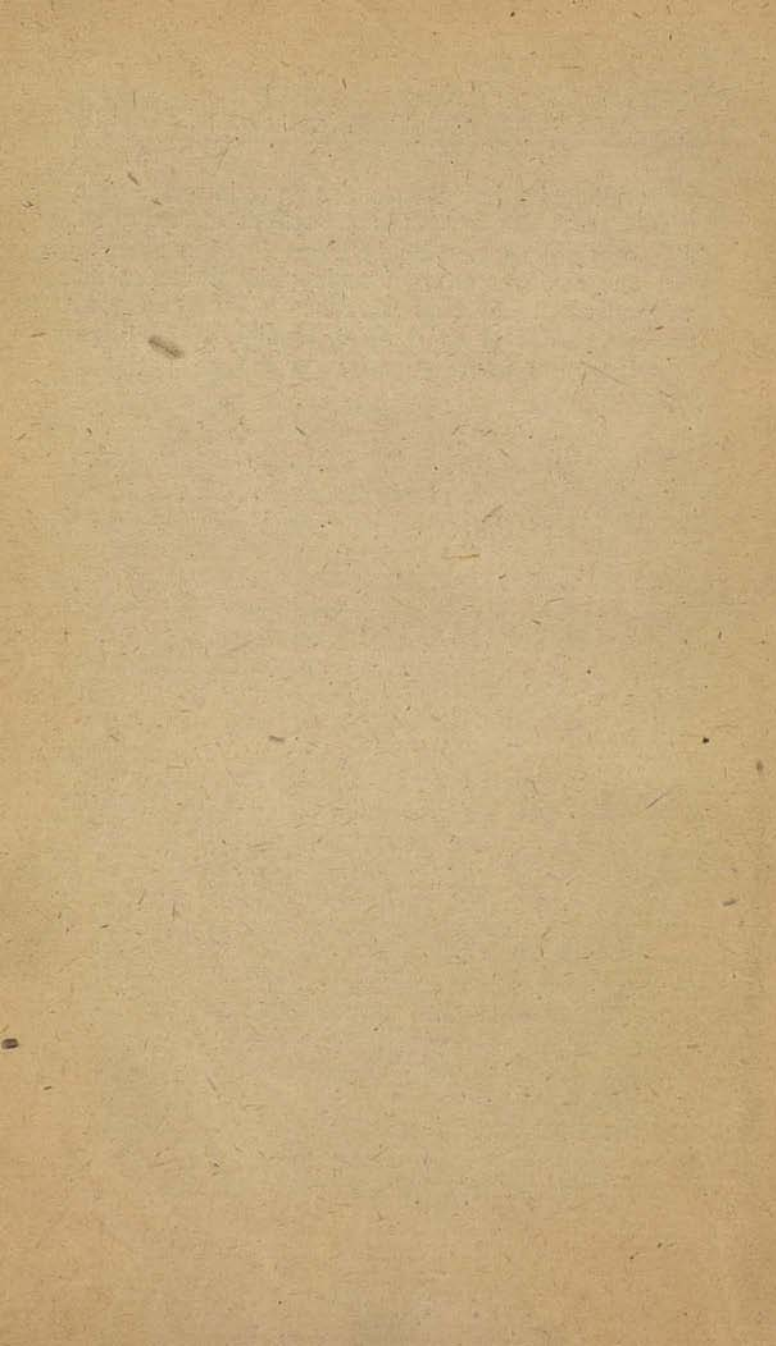
Helena, (singură). — Sînt așa dar și oameni fericiți pe lume... În Atena eu sînt socotită tot așa de frumoasă ca Hermia. Ce-mi folosește însă, dacă Demetrius nu vrea să știe ceiace știe toată lumea? Cum adoră el ochii Hermiei, așa îl iubesc eu pe el... Toate cele josnice și urite, Amorul le face demne și frumoase. Amorul nu vede cu ochii, ci numai cu sufletul, de-aceia înaripatul Cupidon e înfățișat cu ochii legați. Are aripi și n'are ochi, — e chiar, întruparea pornirii nesocotite. Și se înșală așa de des în alegerea lui, pentru că Amorul e un copil. Și precum copiii cîrcotași se mint în jocurile lor, Amor-copilul își calcă pretutindeni jurămintele...

Înainte de a fi văzut Demetrius ochii Hermiei,

jurămintele lui îmi cădeau ca o grindină,-- dar îndată ce a dat de căldura ochilor ei, grindina s'a topit, și jurămintele lui s'au prefăcut în ploaie... Mă duc să-l vestesc de fuga Hermiei. Poate că-mi va mulțumi... Și cînd s'o duce [s'o urmărească, am să mă duc și eu după el, fericită că sînt lingă el tot drumul până la pădure și înapoi.

(Helena ese),

(CORTINA)

Schimbare de decor

O odaie în coliba lui Quince. Pe înserat.

Quince, Snug, Bottom, Flute, Snout, Starveling.

Quince.— E în păr, toată trupa ?

Bottom.— Ai face bine să-i strigi pe toți, unul după altul, cum sînt scriși pe listă.

Quince.— Da, aci pe hîrtie sînt toți aceia pe care i-am socotit în stare, din toată Atena, să joace la reprezentație, în seara nunții, în fața Ducelui și-a Ducesei.

Bottom.— Mai întăiu, dragă Quince, spune-ne subiectul piesei, apoi citește numele actorilor, și așa... s'ajungem la treabă,

Quince.— Subiectul piesei este : „*Prea jalnica comedie a cumplitei morți a lui Pyram și a This-beei.*”

Bottom.— Strașnică piesă, pe cuvîntul meu ! Și cît se poate de veselă... Acuma, dragă Quince, strigă artiștii, după listă... La rînd domnilor, — nu vă indesați !

Quince.— Să răspundă fiecare cînd îl strig. — Nick Bottom, țesătorul !

Bottom.— Prezent !... Spune ce rol îmi dai ș'apoi treci la altul.

Quince.— Dumneata, Nick Bottom, ai să joci pe Pyram.

Bottom.— Ce-i Pyram ? Un amorez ori un tiran ?

Quince.— Un amorez care se omoară din amor.

Bottom.— O, ca să joci bine rolul ăsta e nevoie și de ceva lacrimi. De l'oi juca eu, vai de ochii auditorilor : voi face să curgă lacrimi torrențiale... Cu toate că mi-ar fi plăcut mai mult un rol de tiran. Ași putea să joc pe Hercule ca nimenea altul... Știi, un rol care sparge tot, și toate le dă cu fundu'n sus.

Pietrele fulgerătoare
Cu izbiri îngrozitoare,
Vor sparge'ncuetorile
La toate închisorile, —
Cînd strălucind în depărtare
Al Aurorei mîndru car
Va da izbîndă sau pierzare
Destinului barbar !

Asta da, zic și eu, era sublim. Dă-i mai departe, strigă pe ceilalți ! — Numai așa trebuie să faci pe un Hercule, pe un tiran. Un amorez, — de ! e mai plîngoci... Zi mai departe !

Quince.— Francisc Flute, cîrpaci de foale !

Flute.— Aci.

Quince.— Dumneata vei face pe Thisbea.

Flute.— Ce e Thisbea ? Vr'un cavaler rătăcitor ?

Quince.— Thisbea e iubita lui Pyram.

Flute.— Ei nu, zău ! Nu mă-i pune să joc un rol de femeie !... Uite, au început să-mi dea tullele'n barbă.,

Quince.— Nu face nimic. O s'o joci cu mască ș'o să-ți faci glasul cît se poate de pițigăiat.

Bottom.— Dacă-i pe-aceia, atunci las's-o joc eu. O să-mi fac un glas teribil de pițigăiat: „Thisnea ! Thisnea !

— Ah, Pyram, cît te iubesc. Eu sînt Thisnea ta iubită !..

Quince.— Nu, nu ! Dumneata ai să joci pe Pyram, și dumneata, Flute, pe Thisbeea.

Bottom.— Fie ! Treci mai departe.

Quince.— Robin Starveling, croitorul !

Starveling.— De față, Petre Quince !

Quince.— Dumneata vei face pe mama Thisbeei.— Tom Snout, căldărarul !

Snout.— Prezent !

Quince.— Dumneata vei fi tatăl lui Pyram. Eu, tatăl Thisbeei. Dumneata, Snug, vei face pe Leul... Și așa, sper că piesa e foarte bine montată.

Snug.— Ai copiat rolul Leului ? Dacă-l ai, dă-mi'l te rog. Trebuie să-l învăț bine, că nu prea am memorie.

Quince.— Ce să înveți ? N'ai altceva de făcut decît să ragi ca un leu.

Bottom.— Așa ? Apoi dacă-i așa, las'să fac tot eu și pe Leul.

Voi rage ca să le placă la toți. Voi rage așa încît și Ducele o să zică : „Bravo ! *Bis* răgetul ! Să mai ragă odată ! Bis !”

Quince.— Nu, nu se poate. Dumneata ai răcni prea teribil. S'ar speria Ducea și damele, — și poate c'ar începe să țipe... Și atunci, pe toți ne spînzură.

Toți.— Și spînzurați ar rămîne copiii mame-
lor noastre !

Bottom.— Firește că dacă s'ar speria damele,

ar cere să fim spînzurați. Dar eu voi rage încet... încet, ca o porumbiță îndrăgostită. Voi rage ca și cum aș fi... ca o privighetoare !

Quince.— Nu, n'ai să joci decît pe Pyram. Pyram ăsta e un bărbat foarte plăcut și galant, cu care nu ți s'ar uri o zi întreagă de vară...

Bottom.— Și cum să-l joc ? Cu ce fel de barbă ?

Quince.— Ei ! Cu care ți-o plăcea.

Bottom.— Aș putea să-l iau cu o barbă... așa... în culoarea paiului... sau cu o barbă portocalie, arămie... sau cu una galbenă de tot, franțuzească...

Quince.— Acuma, aproape toți franțujii sînt spîni ; joacă-l deci și tu fără barbă. — Am dat fiecăruia rolul ? Așa ! Vă îndemn, vă rog, vă conjur chiar, să-l știți până mine sară pe derost și să veniți cînd răsare luna, în poiana crîngului de lîngă palatul domnesc, la o leghe de oraș, să ne întîlnim cu toții. Vom face repetiție acolo, căci dacă ne-am întîlni în oraș, toți ar căsca gura la noi și planul nostru s'ar da în vileag. Până una alta, eu voi face o listă de toate lucrurile trebuincioase pentru reprezentație. Să nu lipsească nici unul, vă rog !

Bottom.— N'avea grijă... Acolo să vezi ce mai repetiție o să facem. Dați-vă osteneala, domnilor artiști ! Să fiți la înălțime...

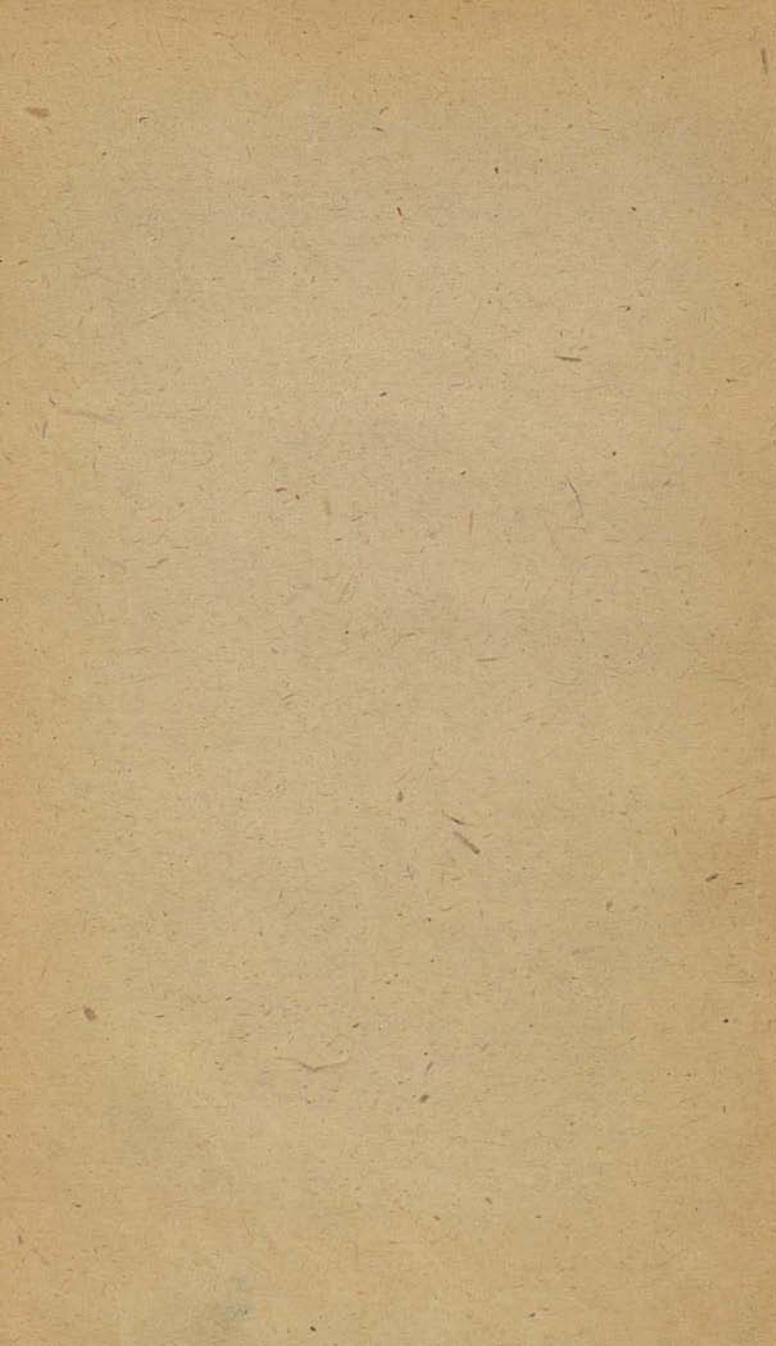
Quince.— Așa dar, la stejarul Ducelui...

Bottom.— Destul ! Dacă n'om fi acolo, să ne tai. La revedere.

(Ies toți, afară de Quince)

(CORTINA)

Actul. II

A C T U L II

Un luminiș într'o duminică de lângă Atena

SCENA I

Puck, O zîna.

Puck.— Hei, încotro, grăbite duh ?

Zîna.— Rătăcitoare prin văzduh
Sbor peste văi, peste colini,
Prin tufe și prin mărăcini, —
Străbat prin apă și prin foc,
Trec peste garduri și grădini
Și mă strecur în orice loc —
Mai iute, mai ușoară'n sbor
Ca globul lunii călător.
Stropesc cu rouă iarba deasă
Pe care'n arii largi o culcă
Cu danțul ei, a zînelor crăiasă..
Ea ține'n slujbă-i toate aglicele iubite.
Cu roșii picățele pe fustele-aurite, —
Acele sînt rubinele
De zîne dăruite,
În care ele își păstrează parfumurile lor...
Eu trec pe-aici de multe ori
Să caut picături de rouă, —
Și de urechea fiecărei flori
S'anin un diamant, — podoabă nouă...
Și-acum te las, căci trebuie să vină
Cu zînele, slăvita mea regină.

Puck.— Ascultă ; craiul nostru dă aici, în noaptea asta, o serbare. Ia sama ca regina ta să nu dea ochi cu el, căci Oberon e tare mîniat. Ea are un paj, un copil furat de la un rege indian. Nici-odată nu s'a văzut copil mai drăgălaș ! Și gelosul Oberon vrea să-l ia scutier și să-l poarte prin păduri, la vînătoare. Dar Titania cu nici-un chip nu vrea să-l dăruiască, ci-l ține numai pentru ea, și-l desmiardă într'una, împodobindu-l cu flori. De-aceia, acum, cînd se întîlnesc în vre-o poiană sau la o fîntînă, în lumina stelelor, se ceartă și fac atîta larmă încît bieții silfi s'ascund de spaîmă în cupe mici de ghindă...

Zîna.— Nu știi dacă mutra și purtarea ta mă'nșală... Nu cumva tu ești Puck-băiat-de-treabă, duhul mic și poznaș ? Tu, care sperii fetele la țară și noaptea furi smîntina de pe lapte... Sau intri în moară, le dai toate cu josu'n sus... și nu lași untul să s'aleagă, încît biata gospodină se trudește toată ziua și unt tot nu mai iese?... Nu strici tu mustul din butoale... nu rătăcești tu drumetii noaptea și rizi de ei, iar pe cel ce-ți zice „Puck-băiat-bun” îl ocrotești și-i dai noroc ?

Puck.— E adevărat, chiar eu sînt duhul ăsta vesel și vagabond, care cu fel de fel de pozne fac pe Oberon să rîdă. Uneori mă fac mărcopt și mă pitesc în fundul unei oale : cînd cumătra bătrînă duce oala la gură eu fac : puf ! în nasul ei, — și toată apa curge în sin. Alteori, cînd o bunică sfătoasă e gata să înceapă un basm fioros, mă ia drept scăunel... dar cînd să se așeze, eu alunec de sub ea — și baba se trezește pe podele... și ocărăște... și toți rîd și strănută pe înfundate, și jură că decînd sînt ei n'au ris atîta...

Ei, dar uite, — vine Oberon. La o parte, zînă !
Zîna — lată și crăiasa mea. . De nu s'ar întîlni
amîndoi !

SCENA II

(Intră Oberon dintr'o parte, Titania din cealaltă. Fiecare cu suita lui)

Oberon. — Urîtă întîlnire, pe lună, — semeață Titania !

Titania. — Ce-l, gelosule Oberon ?... Hai, zîne, să fugim de-aici. Am jurat să nu-i mai primesc nici așternutul, nici tovarășia.

Oberon. — Oprește-te, nesocotito ! Nu mai sînt eu oare soțul și stăpînul tău ?...

Titania. — Dacă-i așa, atunci să-ți fiu și eu soție. Dar știu c'ai părăsit ținutul zînelor ca să te duci sub chipul lui Corin să cînti din fluer cîntece de iubire îndrăgostitei Philida... Și acum, la ce ai venit tocmai de pe țărmii Indiei, dacă nu la nunta altei iubite de-ale tale, voinica amazoană care se căsătorește cu Theseu ? Ai venit să le-aduci belșug și spor în căsnicie...

Oberon. — Cum ? Indrăznești să-mi faci muștrări pentru Hippolyta, cînd știu bine că tu însuși iubești pe Theseu ? Nu l'ai răpit tu într-o noapte de lîngă Perigenia, pe care o amăgise ? Și nu l'ai făcut tu să-și calce jurămîntul față de Eglea, și de Ariana, și de Antiopa ?...

Titania. — Astea nu-s decît născociri de om gelos. Dela'nceputul verii n'a fost chip să ne'ntîlnim o singură dată într-o vale, pe o colină, într-o poiană, la marginea vre-unui izvor limpede și umbrit sau pe țărmul nisipos al mării, ca să

învîrtim puțin hora noastră ușoară în cîntecul vîntului, — fără ca tu să nu ne tulburi veselia cu ocările tale... De-aceia vînturile, supărate că ne-au cîntat zadarnic, au sorbit din mare trîmbe lungi de neguri molipsitoare, care căzind apoi pe pămînt au făcut din orice părăiaș un puhoi semeț. Și rîurile cele mai domoale au rupt zăgazul și cu trufie s'au aruncat afară din matca lor... Așa că zadarnic a mîi tras boul la plug, și în zadar s'a trudit omul, — căci grîul verde a putrezit pe cîmp înainte de a-i fi dat spicul. Pășunile sînt pustii și corbii dau ocol de-asupra vitelor moarte de molimă. Acolo unde se făceau jocuri sărbătoare, acum e nomol gros, și decînd nimeni nu le mai calcă, potecile toate-s năpădite de buruieni... De-aceia luna, regina apelor, palidă de ciudă, a înecat tot vîzduhul cu razele ei umede, încît molimele nu se mai sfîrșesc. Și tot de-aceia, anotimpurile vin anapoda, în cît bruma înghețată cade pe trandafirii abia înfloriți, iar creștetul alb al iernii se încunună, ca în batjocură, cu flori gingașe de vară. Astfel, iarna ursuză și vara, toamna bogată și primăvara, își schimbă între ele veșmintele, încît nici după roade nu le mai poți cunoaște... Și toate acestea vin numai din pricina certurilor noastre. Noi singuri sîntem vinovați de toate relele.

Oberon. — N'ai decît să le îndrepti, că-ți stă în putere. Dece-l necăjești pe Oberon al tău?... Ce-ți cer eu decît un biet copilăș, din care vreau să'mi fac paj de onoare?

Titania. — Cît despre asta, mută-ți gîndul. Nu ți-l dau, chiar dacă mi-ai dărui toată împărăția zînelor. De cîteori n'am stat cu maică-sa la povești, în nopțile pline de mirezme ale Indiei... Și

de cîte ori n'am privit cu ea, stînd pe nisipul galben, cum porneau corăbiile cu pînzele umflate de părea că-s grele. Pe-atunci, biata, era și ea grea chiar cu pajul meu de-acum, — și parc'o văd imitîndu-le plutirea, pe uscat, cum pleca și venea încărcată cu fel de fel de fleacuri, legă-nîndu-se întocmai ca o corabie cu pînzele umflate... Vezi, de dragul ei am crescut copilul, și nu vreau să mă despart de el niciodată.

Oberon. — Și cît ai de gînd să mai rămii în dumbrava această?

Titania. — Știu eu? Poate pînă după nunta lui Theseu... Dacă vrei să intri în hora noastră, ori să ne vezi cum dănuim subț lună, vino cu noi. Dacă nu, atunci ocolește-mă, că nici eu nu-ți mai ies în cale.

Oberon. — Să-mi dai copilul, și vin cu tine.

Titania. — Haidem, zinelor! Mă tem c'o să ne luăm la ceartă de-a binele, dacă mai stau aici.

(*Titania, cu suita ei, pleacă*)

SCENA III

Oberon. — Bine, du-te! Dar n'ai să ieși din dumbrava asta fără să-mi plătești ocară pe care mi-ai făcut o... Puck, vino'ncoace. Ți-aduci aminte ziua cînd am stat amîndoi pe-o movilă, la țărnuțul mării? Cînd a eșit din valuri o sirenă pe un delfin, cîntînd așa de dulce încît marea s'a liniștit de-odată și cîteva stele și-au părăsit cerul, ca s'o asculte?

Puck. — Mi-aduc aminte, stăpîne.

Oberon. — Ei, tot atunci am văzut pe Cupidon, — tu nu-l puteai vedea, — cu tolba lui de

săgeți, sburînd între pămînt și lună... A țintit o frumoasă Vestală, o domniță din Apus, și-atît de puternic și-a încordat arcul, încît parcă vroia să străpungă mii de inimi dintr'odată!... Dar săgeata lui de foc s'a stins în razele umede și caste ale lunii, iar domnița vestală a rămas neatinsă și dragostea nu i-a tulburat gîndurile virginale. Am văzut bine și locul unde a căzut săgeata : a căzut pe o floare albă, care, primindu-i rana, s'a înroșit ca purpura. De-atunci fetele îi zic *Floarea Dragostei*. Du-te și adă-mi-o !... Ți-am arătat-o eu odată... Sucul ei, picurat pe pleoapele închise ale cuiva, îl face să se îndrăgostească de cea dintăi făptură pe care o vede, cînd deschide ochii... Haide, du-te și adă-mi-o curînd !

Puck.— În cîteva clipe voi ocoli întreg pămîntul. (*Ese*).

SCENA IV

Oberon. (singur).— Cu buruiana aceasta, voi ferma pe Titania adormită. Și cînd s'o deștepta se va îndrăgosti nebună de cea dintăiu făptură pe care-o va vedea, deschizînd ochii, — urs, lup, taur, maimuțoi, — ce s'o întîmpla să fie. Se va ține de el cu toată văpaia dragostei, pînă ce eu voi descînta-o cu altă buruiană, ca să-și vie în fire. Și'n vremea asta, îi suflu pajul !... Dar, parcă s'aude cineva venind ? Eu nu pot fi văzut de ochii muritorilor, voi sta de-o parte să văd cine vine.

SCENA V

Intră Demetrius cu Helena după el.

Demetrius.— Nu te iubesc, dă-mi pace. Unde-o fi Lysander cu frumoasa Hermia ? Vreau să-l

omor, că și *ea* mă omoară pe mine. Mi-ai spus c'au să se'nțilnească în pădurea asta amîndoi. Ii caut și nu-i văd nicăeri... Pleacă! Du-te cînd îți spun... Nu te mai ține după mine.

Helena,— Dacă m'atrăgi, — magnet fără inimă, — cum vrei să nu mă țin după tine? Pierde-ți puterea de-a atrage, și-mi voiu pierde și eu puterea de a veni după tine.

Demetrius,— Vreau eu să te atrag? Ți-am spus eu vre-o dată că te iubesc? Dîmpotrivă, îți spun mereu: nu te iubesc, nu te iubesc, nu te iubesc.

Helena. — Vezi, tocmai de-aceia te iubesc eu mai mult. Și chiar dacă m'ai bate, te-aș iubi. Haide, bate-mă, disprețuește-mă ca pe un cine al tău credincios, numai îngăduie-mi să stau aproape de tine. Vezi cît de puțin îți cer!...

Demetrius,— Lasă-mă, lasă-mă, — te rog nu mă scoate din fire. Imi vine rău numai cînd te văd.

Helena.— Și mie îmi vine rău cînd nu te văd.

Demetrius.— Frumos îți șade, să pleci așa, noaptea, din oraș... și să te dai pe mîna unui om care nu te iubește! Să vii așa, singură cu mine, la voia întîmplării ș'a ispitei, într'un loc singuratic ca acesta...

Helena.— Cîntea ta e o pavăză pentru mine... Cînd îți văd ochii, nu-mi vine să cred că e noapte... Tu ești lumea întreagă pentru mine... și cînd lumea întreagă e aici, cu mine, cum vrei să cred că-s singură?

Demetrius.— O să fug, o să m'ascund în ferigă, ș'am să las să te mănince fiarele.

Helena.— Nici o fiară n'are o inimă așa de haină ca a ta... Haide, fugi! Dar atunci povestea

o să se întoarcă: Daphnis fugărește pe Apollo, porumbița aleargă după vultur și căprioara după tigrul.. O, zadarnică goană,— cînd șfiala aleargă după cutezanță, iar cutezanța fuge!

Demetrius.— N'o să te mai ascult. Lasă-mă! Dacă te mai ții după mine,— ai să vezi tu ce-ți fac.

Helena.— Ce-ai să-mi faci? Parcă acum m'ameninți pentru întâia oară! Tu, Demetrius, umilești în mine pe toate femeile din lume. Noi nu putem cuceri amorul cu forța. Noi nu învingem, ci așteptăm să fim învinse... Mă voi ține după tine, și voi face din iadul meu un paradis, dacă va fi să mor de mîna care mi-i atît de dragă.

(Demetrius și Helena pleacă)

SCENA VI

Oberon singur, apoi Puck

Oberon, (privind în urma Helenei.) — Adio, nimfă! Înainte de a fi părăsit dumbrava asta, îl voi face să vie el după tine, și tu să fugi de el. *(Intră Puck cu o floare roșie în mînă)*. Bine-ai venit, vîntură-lume! Mi-ai adus floarea?

Puck. — Iat-o.

Oberon. — Dă-mi-o!... Știu eu, pe-aici pe aproape, un loc plin de mireazma cimbrului sălbatec, unde cresc viorele și crăițe sub bolți de rouruscă împletită cu rugii trandafirilor de crîng... unde șopîrla își lasă pielea ei zmălțuită, destul de largă ca să îmbraci cu ea o mică fee. Acolo doarme uneori Titania, în leagăn de flori și de parfumuri.. Cu sucul acestei buruene am să-i ating ochii, umplîndu-i de închipuiri nebune. Tu, Puck, — ia și tu o frunză. Ai să întilnești pe

aici o fată frumoasă, o Ateniană îndrăgostită de un nătarău care n'o iubește. Dacă-l găsești pe el dormind, dă-i pe la ochi cu sucul acestei buruene. Dar ia seama ca, la deșteptare, pe ea s'o vadă mai întâi. O să-l cunoști, că poartă haine de Atenian. Fă așa ca el s'o iubeasca pe ea mai mult decît ea pe el... Și pe urmă vino curînd să să ne întîlnim tot aici.

Puck. — Voiu face întocmai cum mi-ai spus, stăpîne.

• (*Puck pleacă. Oberon se ascunde. Peste puțină vreme intră Titania cu suita ei de zîne.*)

SCENA VII

Titania, Zîne, Oberon.

Titania. — Acum, încă un cîntec și o horă... Apoi duceți-vă fiecare la rostul vostru: Unele să stîrpească viermușorii din bobocii cruzi de trandafiri, altele să prindă lilieci, ca să facem din aripile lor veșminte pentru silfi, celelalte să gonească bufnițele, care toată noaptea ocărăsc duhurile gingașe... Ș'acum, cîntați până ce voiu adormi. Apoi plecați la lucrul vostru și lăsați-mă să dorm în tihnă. (*Se culcă sub o tufă înflorită.*)

Prima zîină (la capul Titaniei, încet.)

Voi salamandre, șerpi dungați
Cu limba 'n două despărțită,
Arici, șopîrle mici, — plecați!
Crăiasa noastră-i adormită...

A doua zîină.

Și voi, privighetori, veniți,
Cîntînd ușor s'o adormiți
Nici farmece, nici vrajă rea
Să nu s'apropie de ea...

Altă zîină.

Țîntari, să nu v'aproiați!
Painjeni țesători, fugiți,
Voi, negri cărăbuși, zburăți,
Omizi și melci, vă depărtați,
Din somnul ei să n'o treziți.

A doua zîină.

Și tu, privighetoare, vin —
Să-i fie somnul drag și lin.
Nici farmece, nici vrajă rea
Să nu s'apropie de ea...

Intăia zîină. — Așa... A adormit. Acum pleacă!... Una din noi s'o vegheze de departe.

(Zînele pleacă. Titania rămîne singură, adormită. Peste puțină vreme intră Oberon.)

Oberon (menind ochii Titaniei cu floarea dragostei.)

Pe cine-i vedea
Cînd te-i deștepta,
Să-l iubești,
Să-l dorești,
După el să lîncezești!

De-ar fi urs, motan
Sau urangutan,
De-ar fi leopard cumplit
Sau mistreț cu păr zburlit!...
Și să dormi mereu așa
Până cînd un animal
Va veni în preajma ta.
Iar atunci să te trezești,
Să-l zărești,
Să-l îndrăgești,
După el să 'nnebunești.

(Oberon pleacă rîzînd. Intră Lysander cu Hermia.)

SCENA VIII

Lysander, Hermia, Titania adormită.

Lysander. — Frumoasa mea, te-ai obosit de atîta umblet prin pădure. Drept să-ți spun, am rătăcit drumul. Dacă vrei, Hermia, hai să ne odihnim puțin, până s'o face ziuă. Atunci vom găsi iarăși drumul.

Hermia. — Da, Lysander. Caută-ți pentru tine un culcuș, căci eu am să mă odihnesc pe stratul ăsta de iarbă.

Lysander. — Ba nu! Același braț de flori va fi și perna mea și-a ta. O inimă, un pat, două piepturi și-o singură credință.

Hermia. — Nu, dragul meu Lysander, nu! Dacă mă iubești înadevăr, culcă-te puțin mai departe.

Lysander. — Nu lua vorbele mele în rău, dulce prietenă. Între cei ce se iubesc, amorul trebuie

s'arate adevăratul înțeles al cuvintelor. Am vrut să înțeleg că inimile noastre sînt așa de strîns legate, încît nu fac decît una ; că piepturile noastre sînt unite în aceeași legătură, așa că noi avem două piepturi dar o singură credință. Nu te împotrivi dar să-mi fac patul lîngă al tău. Culcat lîngă tine, îmi voi lăsa onestitatea să vegheze, trează.

Hermia — Ce frumos le 'ntorci, iubitul meu ! Nebună am fost să bănuiesc înțelesul vorbelor tale... Cu toate astea, și din iubire, și din curtenie, culcă-te mai departe. Așa se cade de cînd lumea, între un tînăr și-o fecioară : la culcare să se despartă, Noapte bună, dragul meu ! Și facă cerul ca iubirea ta să dureze tot atîta cît viața ta scumpă.

Lysander. — Facă cerul precum spui ! Să mor atunci cînd nu te-oiu mai iubi... Și-acum, de-ți somnul toată tihna lui !

Hermia. — Ba s'o păstreze jumătate pentru ochii care mi-s dragi.

(*Amîndoi adorm. Peste pușin, intră Puck.*)

SCENA IX

Cei de înainte, Puck.

Puck. — Prin tot crîngul am rătăcit
și n'am văzut nici un Atenian
pe ochii căruia să pot cerca
puterea-acestei buruiene.

(*Privind în juru-i :*)

Tăcere... Noapte...

(Dă cu ochii de Lysander).

Cine e aci?...

El poartă haine de Atenian.

Da, despre ăsta Oberon mi-a spus
că fuge de iubirea unei fete...

(Vede pe Hermia).

Dar colo, cine-i? Uite, biata fată,
de frică s'a culcat așa departe...

Stai că-ți arăt eu ție, nătărău!

*(S'apropie de Lysander și-i dă cu floarea
pe la ochi :)*

Cu sucul acestei flori

Cind te-ating pe ochişori,

Dragostea să-ți ia odihna

Somnului, și toată tihna...

Iar din somn te vei trezi

Cînd eu n'oi mai fi aci.

...Da ; chiar mă duc să caut pe stăpînul meu
Oberon...

*(Puck iese prin stînga. Din dreapta intră
Demetrius și Helena).*

SCENA X

*Demetrius, Helena. Lysander, Hermia, Titania,
adormiți.*

Helena. — Oprește-te, chiar dac'ar fi să mă o-
mori, Demetrius!

Demetrius. — Îndărăt ! Nu te mai ține după
mine.

Helena. — Vrei să mă lași singură aci, în în-
tineric ? O !

Demetrius. — Vreau să merg singur mai departe. Oprește-te, sau te omor! (*Demetrius pleacă*)

Helena. — O! goana asta pălmașă mi-a scos sufletul! De ce-l rog mai tare, de ce m'ascultă mai puțin!... Fericită-i Hermia că are ochi frumoși cu care farmecă. Dece-i sînt ochii așa de strălucitori? Desigur că nu lacrămile sînt pricina, căci dac'ar fi așa, ai mei sînt mereu scăldați în lacrimi... Nu, nu, eu sînt urîtă ca un urs, de-aceia fuge Demetrius de mine. Ce oglindă mincinoasă m'a amăgit, ca să îndrăznesc să compar ochii mei cu ochii cerești ai Hermiei?... Dar... cine-o fi aici? Lysander! Întins pe pămînt! E mort ori doarme? Nu văd sînge, nu văd nici-o rană... Lysander, dacă ești viu, deșteaptă-te scumpul meu prieten!

Lysander, (deschizînd ochii, după ce o privește cîteva clipe:) — Ah, aș trece și prin foc de dragul tău, strălucitoare Helena! Îți văd inima, — ți-o văd prin piept, minune a naturii. Unde-i Demetrius?... Un om parcă dinadîns făcut să piară de spada mea...

Helena. — Nu vorbi așa, Lysander, — dece vorbești așa? Ce-ți pasă ție dacă el iubește pe Hermia ta? Asta n'o împiedică pe ea să te iubească pe tine, — și să fii fericit.

Lysander. — Fericit cu Hermia? Nu. Îmi pare rău de vremea prăpădită cu ea... Nu pe Hermia, ci pe Helena o iubesc eu acum. Cine n'ar da o cioară pe-o porumbiță? Voința omului e călăuzită de judecată, și judecata mea îmi spune că tu ești fecioara cea mai aleasă de pe pămînt. Tot ce e 'n creștere, nu e desăvîrșit până ce nu-i vine vremea. Astfel eu prea tînăr pîn'acum, nu mi-am avut mintea întreagă. Dar acum, cînd

sînt un om întreg, judecata e călăuza simțurilor mele, și ea mă duce spre ochii tăi, în care citesc povești de dragoste, ca în cea mai minunată carte a iubirii.

Helena. — Îți bați joc de mine?... Adică, ce ți-am greșit eu să mă iei așa, în ris? Nu mi-i destul, nu-mi ajunge mie că nu pot căpăta o singură privire de dragoste din ochii lui, — ca să-ți mai bați și tu joc de slăbiciunea mea?... Da, da, văd eu bine, îmi vorbești de dragoste în batjocură. Te credeam mai nobil, Lysander. Se poate oare ca o femeie părăsită de iubitul ei să mai fie și insultată de altul? (*Helena pleacă*).

SCENA XI

Lysander, — Hermia și Titania adormite.

Lysander. — Se duce!... Și nici n'a văzut pe Hermia... Dormi, Hermia! Și nici tu să nu mai dai cu ochii de mine. Cu toate darurile ființei mele și cu toată puterea dragostii, voi fi de-acum al Helenei. (*Pleacă, pe urma Helenei*).

SCENA XII

Hermia, Titania adormită.

Hermia (deșteptîndu-se, cu spaimă). — Lysander, unde ești? Ajutor! Ia-mi șarpele ăsta care mi se sue 'n sîn! (*Desmeticîndu-se*). O, ce vis îngrozitor! Unde ești? Uite cum tremur toată de spaimă... Se făcea că un șarpe 'mi rodea inima și că tu stăteai liniștit, zîmbind, și te ultai

la el. — Lysander !... Ce ?... A plecat ?... Lysander !... Nu m'aude ?... A plecat ? Nici-un cuvînt, nici-un sgomot ?... Unde ești ? Răspunde-mi dacă m'auzi... Lysander ! Mor de spaimă !.. Nu-mi răspunzi ?... S'a dus. Mă duc și eu să-l găsesc, — ori pe el, ori — moartea !

(Hermia pleacă. Rămîne Titania singură adormită).

(CORTINA)

Actul III

A C T U L III

Acelaș decor.

SCENA I

Titania doarme. Vin meseriașii din Atena.

Quince, Snug, Bottom, Flute, Snout, Starveling.

Bottom. — Sîntem cu toții ?

Quince. — În păr ! Și locul e minunat pentru repetiție. — Uite, petecul ăsta de iarbă, va fi scena. Tufișul de colo, culisele. Și-o să jucăm întocmai ca 'n fața Ducei.

Bottom. — Petre Quince ?

Quince. — Ce-i, palavragiule ?

Bottom. — E că... în comedia asta a lui Pyram și a Thisbeei, sînt cîteva lucruri care n'au să placă. Mai întăiu, Pyram trebuie să scoată sabia, să se înjunghie, — și asta n'o să facă plăcere damelor... Ce zici ?

Snout. — Pe legea mea, așa e !

Starveling. — Eu socot că s'ar putea lăsa la o parte măcelul dela sfîrșit.

Bottom. — Ba, de loc ! Am găsit eu un mijloc ca să le împăcăm pe toate. Scrie-mi un prolog... și'n prologul ăsta să se spună că nu ne facem nici-un rău cu săbiile, și că Pyram nu se omoară chiar de-a binele. Ba încă, poți spune că eu,

Pyram, nu sînt Pyram, ci Bottom țesătorul. Așa, n'o să le mai fie frică.

Quince. — Bine, vom avea un prolog precum zici tu. O să fie scris în versuri de cîte șase și opt picioare.

Bottom. — Nu, nu, să nu fie șchiop. Mai adăogă-i două, să aibă toate cîte opt picioare.

Snout. — Dar de leu n'or să se sperie damele?

Starveling. — Zău că și eu m'am gîndit la asta!

Bottom. — Domnilor artiști, chibzuiți-vă bine. Să aduci un leu între dame, asta nu-i lucru de glumă. Nu există pe lume pajură mai teribilă ca un leu viu! Trebuie să deschidem bine ochii la ce facem.

Snout. — Ei! să mai punem un prolog, în care să se spună că nu-i chiar leu adevărat.

Bottom. — Da, și prin gura leului să se vadă fața actorului care-l joacă. Ba chiar actorul poate să spună ceva, cam în felul ăsta: „Domnilor“ sau „Frumoase doamne!...“ „Vă sfătuiesc“ sau „Vă rog“ sau „Vă conjur... să nu vă temeți de leu și să nu tremurați, că răspund eu, cu viața mea, de viața dumneavoastră. Dacă v'ați închipui că sînt un leu adevărat, în carne și'n oase, atunci viața mea ar fi în mare primejdie... Dar nu sînt așa ceva, sînt om ca toți oamenii“. Și pe urmă să-și spue răspicat numele:

„Sînt Snug, tîmplarul!“

Quince. — Bine, așa să fie. Dar mai sînt două lucruri greu de făcut. Mai întăiu, cum s'aducem luna în sala de reprezentație? Știți doar, că Pyram și Thisbea se întilnesc noaptea, pe lună...

Snug. — Ia ascultați! Nu cumva o să fie lună în noaptea cînd jucăm?

Bottom. — Un calendar! Iute, un calendar! Cetiți la almanach, căutați luna!

Quince (se uită în calendar.) — Da, o s'avem lună plină în noaptea reprezentației.

Bottom. — Așa? Bun. Atunci n'avem decît să deschidem o fereastră prin care să bată luna în sală.

Quince. — Firește. Sau poate să intre unul din noi cu un felinar și c'o tufă de mărăcini în spate și să spue că el *defigurează* sau reprezintă luna... Dar mai e ceva: ne trebuie un zid în sală. Știți că Pyram și Thisbea își vorbesc prin crăpătura unui zid?

Snug. — Și... nu cumva ai să bagi un zid în sală?... Tu ce zici despre asta, Bottom?

Bottom. — Se poate prea bine ca un om să reprezinte un zid. N'are decît să-și dea cu puțin var, cu tencuială ori cu moloz pe haine, ca să însemne că e zid. Și să-și ție degetele așa, rășchirate, ca printre ele să-și vorbească Pyram cu Thisbea lui.

Quince. — Dacă și asta se poate, atunci toate merg strună. Haide, stați jos, voi copii ai mamei voastre, și să facem repetiția generală. Pyram, dumneata începi. Așteaptă fiecare să-i vie replica, și care cum isprăvește, trece după tuiș. (*Puck, apare în fund*).

SCENA II

Cei de înainte, Puck.

Puck. — Ce-o fi cu nătărăii aceștia care fac sgomot lângă culcușul Titaniei?... Ce?... O co-

medie în repetiție? Hai să fiu și eu spectator, și chiar actor dac'oi găsi cu cale.

Quince. — Vorbește, Pyram. Thisbeea, apropie-te.

Pyram (Bottom). — Thisbeea, florile exaltează mirezme atât de dulci...

Quince. — „Exhală“, omule!

Pyram. — ... exhală mirezme-atât de dulci, ca răsuflarea ta iubită, prea iubită Thisbeea. Dar sst! aud un glas... Așteaptă-mă puțin, în câteva clipe mă 'ntorc. (*Bottom se duce după tufiș*).

Puck (invizibil). — Iată cel mai ciudat Pyram care s'a jucat vr'odată! (*Puck se duce după tufiș, la Bottom*).

Thisbeea (Flute). — Ei, acum ce să fac? Să spun înainte?

Quince. — Firește! Nu înțelegi că s'a dus numai să vadă ce sgomot s'aude, și că se întoarce îndată?

Thisbeea. — Prea strălucite Pyram, cu fața albă ca crinul, cu obrajii rumeni ca un trandafir pe-o tulpină triumfală... Tu, mîndru tînăr și evreu iubit, fidel ca cel mai fidel cal care în veci nu obosește, — voiu veni să te 'ntîlnesc, Pyram, la mormîntul lui Nini...

Quince. — La mormîntul lui Ninus, omule! Dar nu trebuia să spui asta chiar acum. Asta era un răspuns lui Pyram. Ți-ai recitat rolul dintr'o suflare, fără replici, fără nimic. — Pyram, intră! Nu vezi că ți-a trecut replica? Începe de-acolo: „...care 'n veci nu obosește...“

Thisbeea. — Fidel ca cel mai fidel cal care 'n veci nu obosește... (*În acest moment apare de după tufiș Bottom cu un cap de măgar în locul celui adevărat, și Puck, invizibil*).

Pyram (Bottom). — Dac'aș fi astfel, frumoasă Thisbeea, aș fi numai al tău !

Quince, — Uite, minunăție! (*sbierînd :*) Aju-tor !... Sîntem vrăjiți ! Fugiți ! (*Toți fug*).

Puck. — Am să vă urmăresc ș'am să vă trag o goană, prin bălți, prin tufe, prin mărăcini, — s'o țineți minte ! Am să mă fac ba cal, ba urs, ba cîne, ba porc, ba flacăra... ș'am să nechez, să urlu, să latru, să grohăesc, să ard... ca toate cele pomenite ! (*Puck iese după ei. Bottom rămîne*).

Bottom. — Adică de ce-or fi fugit așa ?... Vor să-mi facă o farsă, ca să mă sperie...

Snout (scoțînd capul dintr'un tufiș) — Bottom, dragă Bottom, cum te-ai schimbat !... Ce e aia pe umerii tăi ?

Bottom. — Ce să fie ! O fi vr'un cap de măgar... nu cumva e al tău ? (*Snout fuge. Reintră Quince*).

Quince. — Noroc, Bottom, noroc !... Ești schimbat rău de tot ! (*Quince fuge*).

Bottom. — Văd eu ce vorei... Să mă facă să cred că m'am schimbat în măgar, și să mă sperie. Dar nu se prinde ! Am să stau aci. Ș'am să mă plimb de colo până colo cîntînd, ca să vadă ei bine că nu mi-e frică. (*Incepe să cînte :*)

Mierlă galbenă la cioc,
Pițigoi cu pene mici,
Și tu sturz cu viers de foc, —
Veniți de-mi cîntați aici.

SCENA III

Bottom, Titania.

Titania (trezindu-se din somn). — Ce inger mă deșteaptă în cuibul meu de flori ?

Bottom. — Ciocîrlia, vrăbioiul,
Gaița și cintezoii,
Cucul sur pe care nime
Nu 'ndrăznește să-l îngîne...

...căci într'adevăr, cine și-ar pune mintea cu o pasăre așa nătîngă? Cine să-l îngîne, cînd mereu strigă: cucu! — și nu mai isprăvește?

Titania. — Mai cîntă, muritor frumos, te rog, mai cîntă! Auzul meu e fermecat de melodia glasului tău și ochii 'mi sînt plini de frumusețea făpturii tale. Dela cea dintăiu privire, înfățișarea ta mă silește să-ți spun, să-ți jur că te iubesc!

Bottom. — Pare-mi-se, doamnă, că nu prea ai dece să mă iubești. Dar la dreptul vorbind, dragostea și cu judecata rare ori merg împreună... și păcat că nu se împacă niciodată. Precum vezi, știu să le 'nvîrtesc bine.

Titania. — Pe cit ești de frumos, pe-atîta ești de înțelept.

Bottom. — Nu sînt nici înțelept. Dacăș avea destulă minte ca să ies din pădurea asta, aș avea tocmai cît îmi trebuie pentru ceiace vreau să fac acum.

Titania. — O, nu dori să pleci din pădurea aceasta! Vei rămîne aici, cu voia sau fără voia ta. Eu sînt o ființă de pe altă lume, din lumea unde vara ține veșnic. — și te iubesc. Deci vino cu mine. Îți voi da zîne să te slujească. Ele au să-ți aducă perle din fundul mării și au să-ți cînte, ca să te-adoarmă pe pat de flori. Te voi purifica de toate cele pămîntești, ca să fii asemeni unui duh al aerului. (*Chemînd:*) Funigel! Molie! Floarea-Mazării! Bob-de-muștar!

Funigel — Iată-mă!

Molie. — Aci!

Floarea-Mazării. — Și eu!

Bob-de-Muștar. — Sintem gata!

SCENA IV

Titania, Bottom, Funigel, Molie, Floarea-Mazării, Bob-de-Muștar.

Titania. — Să vă purtați cît se poate de frumos cu străinul acesta. Faceți tumbe și jocuri prin fața lui cînd se plimbă, ca să-l înveseliți. Aduceți-i smochine și coacăze, și struguri purpurii și mure... Furați dela albine săculețul lor cu miere, și drept făclii, tăieți-le piciorușele încărcate de ceară, pe care s'o aprindeți dela licurici, ca să-i luminați dragului meu cînd se culcă și cînd se trezește; smulgeți aripi colorate de fluturi, ca să-i apărați cu ele ochii de razele lunii... Și-acum, salutați-l fiecare, cu toată curtenia.

Floarea-Mazării. — Salve, muritorule!

Funigel. — Mă închin!

Bob-de-Muștar. — Mă închin!

Molie. — Și eu!

Bottom. — Vă mulțumesc din toată inima, domniilor-voastre! (*Către Funigel:*) Ai binevoi să-mi spui cum te cheamă?

Funigel. — Funigel.

Bottom. — Foarte bine, domnișorule Funigel, — aș dori să facem cunoștință mai de-aproape. Dacă m'oi tăia vr'odată la un deget, voi avea îndrăzneala să apelez la mata. (*Către Floarea-mazării:*) Pe d-ta, domnișorule?

Floarea-Mazării. — Floarea-mazării!

Bottom. — A! Toate respectele mele doamnei, pastae, mama d-tale, și d-lui vrej, tatăl d-tale. Și cu d-ta aș vrea să fac cunoștință mai de-a-proape... Dar pe tine cum te chiamă, domnișorule?

Bob-de-Muștar. — Bob-de-muștar!

Bottom. — Te cunosc, cum nu, și-mi pare bine. Uriașul *Roastbeef* a mâncat pe mulți din familia d-tale... și adeseori mi-au dat lacrimile din pricina asta. Aș vrea să fim în relații bune multă vreme, dragă domnișorule Muștar!

Titania. — Haide, acum întovărășiți-l până la leagănul meu. Mi se pare că luna are razele prea umede în noaptea aceasta, și când plînge luna, plîng toate florile cu ea, de jalea cine știe cărei fecioare înșelate... Duceți-l în tăcere și nu mi-l obosiți făcîndu-l să vorbească prea mult. (*Bottom cu zînele, apoi Titania, pleacă spre umbrarul din fund. Peste puțină vreme intră Oberon*).

SCENA V

Oberon, apoi Puck.

Oberon. — Aș vrea să știu dacă s'a trezit Titania din somn și de care făptură a dat cu ochii mai întâiu? (*Intră Puck*) A, iată-mi crainicul. Ei bine, svăpăiatule, ia spune ce petrecere mi-ai pregătit pentru noaptea asta?

Puck. — Stăpîne, frumoasa Titania s'a îndrăgostit de o dihanie! Iată cum. Aproape de culcușul ei ferit și ascuns unde dormea, a venit o ceată de nătării, niște bieți meșteșugari care-și cîștigă pînea prin circiumile Atenei. S'au strîns

ca să repete o piesă pe care vor s'o joace de ziua nunții lui Theseu, în fața acestuia. Cel mai imbecil dintre bădăranii ăștia, care juca rolul lui Pyram, intrînd alături într'un tufiș, — m'am folosit de prilej și cît ai clipi i-am și turnat pe umeri un cap de măgar... El trebuia să se întoarcă, să dea replica Thisbeei... Dar cînd au dat cu ochii de el, ca niște gîște sălbatice care-au văzut păsărarul venind pe furîș, sau ca un cîrd de ciori care, la sgomotul unei detunări se 'naltă croncănind și mătură văzduhul în sbor nebun, așa au rupt-o de fugă artiștii, camarazii lui. Mă iau după ei și-i trîntesc unii peste alții și-i fac să strige „ajutor!“ Iar după ce și-au pierdut toată mintea de spaimă, am dat voe tuturor celor neînsuflețite să-i hărțuiască. Rădăcinile și spinii li se agățau de haine... Unuia îi rămînea o mîneacă, altuia pălăria. M'am ținut astfel după ei, lăsînd aici pe Pyram preschimbât în măgar... cînd tocmai s'a deșteptat Titania și, dînd cu ochii de el, pe loc s'a îndrăgostit... de un măgar!

Oberon. — Mai frumos decît așa, nici nu mi-ar fi dat prin minte!... Dar cu Atenianul ce-ai făcut? I-ai dat cum ți-am spus, pe la ochi cu buruiana dragostei?

Puck. — Am făcut-o și pe-asta. L'am găsit dormind lîngă biata fată. Cînd s'o deștepta, o să dea cu ochii de ea negreșit. (*Intră Demetrius și Hermia*).

SCENA VI

Demetrius, Hermia. Mai în fund, Oberon și Puck, invizibili.

Oberon. — Ssst! Iată Atenianul cu pricina.

Puck. — Ea, da... Dar pe el nu l'am mai văzut.

Demetrius. — O, de ce-l alungi așa, pe cel ce te iubește atîta? Numai cu un dușman se poartă cineva astfel!

Hermia. — Mă mulțumesc deocamdată numai cu atît. Dar o să mă port și mai rău, căci mă tem că mi-ai și dat prilej pentru aceasta. Dacă ai omorît pe Lysander pe cînd dormea, încalte tot ești până la genunchi, — cufundă-te de tot în sînge: omoară-mă și pe mine! Soarele nu era mai credincios zilei, ca Lysander, mie. Ar fi putut el oare să părăsească pe Hermia dormind? Ași crede mai degrabă că pămîntul poate să fie găurit dintr'o parte într'alta, și că luna trecînd prin centrul lui, s'ar duce la antipodi să caute pricină miezului luminos al zilei, pe care fratele ei, soarele, o face să strălucească în clipa asta, acolo!... E peste putință să nu-l fi ucis tu... Numai un ucigaș are o astfel de privire, un aer așa de sinistru și de sălbatec, ca al tău.

Demetrius. — Nu, asemenea aer nu are decît un ucis, cum sînt eu, căci tu mi-ai zdrobit inima cu cruzimea ta... Și totuși privirile tale, ucigașo, sînt tot așa de senine, de strălucitoare, ca luceafărul dimineții senin și strălucitor, în sfera lui luminoasă.

Hermia. — Ce au aface toate astea cu Lysander al meu?... Unde-i el? O, dragă Demetrius, dă-mi-l! Vrei?

Demetrius. — Mai bine i-ași da capul cînilor!

Hermia. — Fugi, cîne! Fugi din fața mea! M'ai făcut să es din toate marginile răbdării... L'ai omorît? Dacă-i așa, atunci să te ștergi din numărul celor vii! Oh, dar spune-mi cel puțin o

singură dată adevărul, spune-mi dacă ții la mine!... Nici odată n'ai fi îndrăznit să-l privești în față cît era treaz; l'ai ucis dar în somn? O, curagiosule! Un vierme, o viperă ar putea face aceeași ispravă! Da, nici o viperă nu-i mai veninoasă ca tine, șarpe!

Demetrius. — Îți verși degeaba necazul asupra mea, că nu sînt vinovat cu nimic. Nu l'am ucis eu, și, după cît știu, Lysander nu e mort.

Hermia. — Așa?... Atunci spune-mi te rog, — e bine?

Demetrius. — Și dacă ți-ași răspunde, ce răsplată ași avea?

Hermia. — Aceia de-a nu mă mai vedea nici odată... De-i mort, ori de trăește, să dispari pentru totdeauna din ochii mei. (*Ese prin fund*).

Demetrius. — Zădarnic m'ași mai ține după ea, cîtă vreme e așa de miniată. Mai bine rămîn aici puțin. Povara suferinții e mai grea cînd nu dormi. Dar așteptînd, poate că vine somnul să-mi dea o clipă de liniște. (*Se culcă pe iarbă și adoarme*).

Oberon. — Ce-ai făcut, Puck? Te-ai înșelat și-ai dat altuia pe la ochi cu floarea fermecată, în loc să dai cui trebuia... Cu greșala ta ai stricat o dragoste, în loc să dregi una care nu mergea bine.

Puck. — Așa merg toate după voia sortii! Pentru un singur credincios, alții, mii, înșală, mint și-și calcă jurămintele.

Oberon. — Acum, fuga ca vîntul și caută 'n toate părțile prin pădure pe Helena, pe acea frumoasă fată din Atena care-i bolnavă de dragoste și ostenită de-atîtea suspine. Du-te și a-

du-o încoace cu vr'un fel de farmec, până ce eu vrăjesc ochii iubitului ei.

Puck. — Fug, sbor ca săgeata din arcu' unui Tătar! (*Puck ese*).

Oberon (atingînd ochii lui *Demetrius* cu floarea).

Sucul tău, floare rănită
De săgeata lui Amor,
Cînd i-l pun pe ochi, ușor,
Draga lui cea părăsită
Să-i pară la deșteptare
Mîndră și strălucitoare
Ca luceafărul de sus
Cînd s'arată la Apus...
— Astfel cînd te-i deștepta
Cere-ți leacul de la ea!

(*Puck* reîntră).

Puck. — Stăpîne, rege al zînelor, vine și Helena acum. Omul asupra căruia m'am înșelat în-tăiu, se ține după ea, cerșindu-i dragostea. Ce facem? Stăm să luăm parte și noi la comedia asta?... O, ce nebuni sînt muritorii cîteodată.

Oberon. — Dă-te puțin la oparte... Cu larma lor, au să deștepte pe *Demetrius*!

Puck. — Doi inși vor face curte uneia singure!... Mai rar așa petrecere! Isprăvi de-acestea fac eu. Și cu cît se 'ncurcă mai tare lucrul, cu atît mai mult îmi place! (*Intră Lysander și Helena*).

SCENA VII

*Puck, Oberon de-oparte. Lisander, Helena.
Demetrius adormit.*

Lysander.— Și de ce crezi oare că-ți spun vorbe de iubire în batjocură? Disprețul și batjocura nu se potrivesc cu lacrimile. Dar vezi, eu plîng, cînd îți jur că te iubesc. Poți pune la îndoială un jurămint făcut astfel? Cum poți găsi măcar o umbră de batjocură în toate acestea, cînd ai atîtea semne care să-ți arate că sînt de bună-credință?

Helena.— Te-afunzi tot mai mult în gluma ta răutăcioasă. O, ce luptă diabolică și sfîntă în același timp, cînd adevărul luptă tot cu adevărul!... Jurămintele acestea se cuvin Hermiei, nu mie. Ce, vrei s'o părăsești? Pune în fiecare talger cîte-un jurămint și balanța stă neclintită; nu te alegi cu nimic. Jurămintele pe care mi le faci mie acum, le-ai făcut altădată și Hermiei. Cum vrei să nu-mi pară ușoare ca niște povești?

Lysander.— N'aveam minte, cînd o iubeam pe ea.

Helena.— Socot că nici acum, cînd o părăsești, n'ai mai multă minte.

Lysander.— Știi bine că Demetrius pe ea o iubește, nu pe tine.

Demetrius (trezindu-se din somn și dînd cu ochii de Helena).— Heleno! Zîină! Nimfă! Desăvîrșire cerească! Cu ce-ași putea asemui ochii tăi mai limpezi decît cristalul? O, cum mă îmbie buzele tale, ca două cireșe coapte, și cum mă ispitesc! Zăpada muntelui Taurus, mîngîiată de vînturile orientului, îmi pare neagră ca corbul, pe lîngă brațul tău desgolit... O, lasă-mă să ți-l sărut!

Helena.— Ce chin! Ce iad!.. Văd că v'ați înțeles cu toții să vă bateți joc de mine. N'aveți nici un pic de simțire, de n'ă umiliți într'atîta? Disprețuiți-mă ca până acuma, dar nu mă luați în ris. Dac'ați fi oameni, nu v'ați purta așa cu o femeie. N'ați veni cu jurăminte de dragoste și cu laude, cînd știu bine că nu mă puteți suferi. Amîndoi vă dușmăniți pentru Hermia, ș'acum amîndoi v'ați unit ca să vă bateți joc de biata Helena! Frumos vă șade să luați în ris o biată fată, numai ca s'o faceți să plîngă. Nici un om cu suflet nobil n'ar putea să chinuiască și să insulte pe o fată, numai ca să petreacă, — precum faceți voi acum.

Lysander.— Ești rău la suflet, Demetrius. Tu iubești pe Hermia, știu. Ei bine, ți-o dau cu toată voia și din toată inima, numai să-mi lași pe Helena, pe care o iubesc și-o voi iubi până la moarte.

Helena.— De cînd sint n'am mai auzit atîtea minciuni, numai de dragul unei batjocuri!

Demetrius.— Lysander, vezi-ți de Hermia ta. Mie nu-mi trebuie. Dac'am iubit-o vre-odată... acum s'a isprăvit. Inima mea a poposit la Hermia numai în treacăt, ca să se'ntoarcă-apoi acasă, la Helena, unde va rămînea pentru totdeauna.

Lysander.— Nu-l asculta, Heleno. Minte.

Demetrius.— Ia-ți seama la vorbe, dacă nu vrei să le plătești prea scump!... Uite îți vine dragostea ta! Aceia e iubita ta. (*Intră Hermia.*)

SCENA VIII

Cei de înainte, Hermia.

Hermia.— Intunericul nopții, dacă ne lipsește de vedere, ne agerește în schimb auzul. De aceia,

nu ochii m'au adus până la tine, Lysander, ci urechea... Te-am cunoscut după glas.. Dar de ce-ai plecat așa, și m'ai lăsat adormită?

Lysander.— Nu puteam să mai stau, când dragostea mă silea să plec.

Hermia.— Ce dragoste te-ar fi putut sili să pleci, când eu eram lângă tine?

Lysander.— Dragostea Helenei, care umple noaptea de lumină, mai mult decît luna și stelele... Dece mă tot cauți într'una? Nu pricepi din vorbele mele că nu te mai iubesc și că de-aceia te-am părăsit?

Hermia.— Nu, nu se poate! Minți! Una spui și alta crezi.

Helena.— Doamne, și ea e amestecată în complotul lor! Cu toții au pus la cale gluma asta proastă, pe socoteala mea... Hermio! Și tu te-ai înțeles cu ei, ingrato, ca să mă batjocoriți? Așa dar tu, care-mi erai ca o soră... Toată prietinia noastră, toate mărturisirile noastre, toate ceasurile petrecute împreună, când nu ne mai înduram să ne despărțim, toate, toate le-ai uitat? Ai uitat anii de școală, ai uitat copilăria noastră? De cite ori, Hermia, n'am născot înflorituri nouă, lucrînd amîndouă la același gherghef, îngîinînd același cîntec, pe același ton, ca și cum minile noastre, vocea și sufletele noastre, ar fi fost un singur tot! Așa am crescut laolaltă, ca două cireșe, despărțite și totuși legate împreună, ca două fructe pe aceeași tulpină, cu două trupuri dar cu o singură inimă... Vrei acum să sfîșii legătura noastră, batjocorînd pe biata ta prietină, ca să ții hangul acestor oameni? Asta nu-i demn de o fată, și o prietină nu se poartă astfel. Toate femeile te-ar învinui, cu toate că eu singură sufăr.

Hermia. — Nu înțeleg deloc muștrările tale. Eu n'am nimic cu tine, dar văd că *tu* ai ceva cu mine.

Helena. — N'ai pus tu pe Lysander să se ție de mine în bătae-de-joc, să-mi laude fața și ochii? Și pe celalalt curtezan al tău, pe Demetrius, care până mai adineaori îmi da cu piciorul, nu l'ai pus tu să-mi zică nimfă, zeiță, scumpă, rară, divină? De ce-mi zice astfel, când știu bine că mă urăște? Și de ce Lysander zice că nu te mai iubește și vine să-mi spue mie minciuni de dragoste, dacă nu din îndemnul tău și cu voia ta? Ce să fac eu, dacă nu-ș norocoasă ca tine și iubită de toți, ci sînt nefericită, iubind pe cine nu mă iubește? Ar trebui să mă plîngi, iar nu să mă disprețuești pentru asta.

Hermia. — Nu înțeleg ce vrei să-mi spui.

Helena. — Da, da, urmează. Ia-ți o mutră întristată, și strîmbă-te când sînt cu spatele. Da, faceți-vă cu ochii unii altora, duceți gluma până la capăt. Comedia asta bine jucată până la sfîrșit, e bună de trecut în cărți. Dacăți avea macar o umbră de simțire, n'ați face așa din mine batjocura voastră... Dar urmați-vă jocul. Greșala e a mea, în parte: am s'o răscumpăr cu plecarea mea de-aici, sau cu moartea. (*Vrea să plece.*)

Lysander. — Nu, stai iubită Helena, ascultă-mă! Frumoasă Helena, dragostea... viața... sufletul meu!

Helena. — O! foarte bine!

Hermia. — Dragul meu, n'o mai lua așa în ris!

Demetrius. — ...Și dacă Hermia nu te poate îndupleca, te pot sili eu!...

Lysander. — Tu nu mă poți sili, după cum ea nu mă poate îndupleca. Amenințările tale n'au mai multă putere decît vorbele ei... Heleno, te

iubesc! Da, pe viața aceasta, pe care ași da-o bucurios pentru tine, jur să-ți probez că minte acela care zice că nu te iubesc

Demetrius.— Și eu îți spun că te iubesc mai mult decît te poate iubi el.

Lysander.— Dacă așa spui tu, vino puțin mai la o parte și fă dovada!

Demetrius.— Sînt gata Vîno!

Hermia.— Lysander, unde vrei s'ajungi? (*Încearcă să-l oprească.*)

Lysander.— Înapoi, Etiopeano!

Demetrius.— Lasă-l, lasă-l că nu vine! Se face că se'nfurie, că vrea să vie, — dar nu se mișcă din loc

Lysander (*încercînd să scape de Hermia*).— Lasă-mă, mișă! Scaiu! Dă-mi drumul, ori te scutur depe mine, ca pe-un șarpe!

Hermia.— De ce-mi vorbești așa de urît? De cînd te-ai schimbat astfel, iubitul meu?

Lysander.— Iubitul tău!... Hai, lasă-mă odată!

Hermia.— Glumești, Lysander?

Helena.— Firește, cîte-și-trei glumiți.

Lysander.— Demetrius, îmi țin cuvîntul!

Demetrius.— Ași vrea să-mi dai iscălitura ta, căci văd că o slabă legătură e de-ajuns să te ție pe loc. Nu mă'ncred în cuvîntul tău.

Lysander.— Vrei s'o arunc, s'o bat, s'o las moartă? Deși o urăsc, nu vreau să dau în ea.

Hermia.— O, ce rău mai mare îmi poți face decît să mă urăști? Tu să mă urăști? Și de ce? Vai, dragul meu, ce'nseamnă asta? Nu sînt tot eu, Hermia, nu ești tot tu, Lysander? Sînt tot așa de frumoasă ca și mai înainte. Chiar în noaptea asta mă iubeai. Totuși în noaptea asta m'ai părăsit. M'ai părăsit oare? O, cerul să-mi ajute!...

Părăsită, în adevăr? Nu, nici nu îndrăznesc să cred!

Lysander.— Da, pe viața mea, nu vreau să te mai văd niciodată. Poți să nu mai ai nici o nădejde, nici o îndoială despre asta; fii sigură. Helena mi-e dragă, și pe tine te urăsc.

Hermia.— O, prefăcut-o! Vierme ascuns în floare! Vrăjitoare! Cum? Ai venit pe cînd dormeam, în noaptea asta, și mi-ai furat iubitul?

Helena.— Frumos de tot! Nu ți-e rușine? Vrei să mă silești să-ți spun vorbe urite fără voia mea? Pfiu! păpușico! ipocrito!

Hermia.— Ce? Mi-a zis păpușică? Pricep eu unde vrea ea să bată. Ea e înaltă, eu mică... Și crezi că asta te înalță în ochii lui, prăjină lungă? Poate cu asta îl vei fi amăgit... Sînt mică, da? Dar tot nu-s așa de micuță, ca să nu pot ajunge cu ungiile la ochii tăi.

Helena.— Vă rog, domnilor, apărați-mă! Cu toate că mă luați în ris, n'o lăsați să mă bată. Eu n'am fost, și nici nici nu pot fi rea. Ea e mai aprigă. Ce, credeți că dacă e mai mică decît mine, pot să-i țin piept?

Hermia.— Iar mică? O auziți?

Helena.— Dragă Hermia, nu fii așa rea cu mine. Eu te-am iubit întotdeauna, Hermia. Intotdeauna ți-am păstrat tainele și nu ți-am făcut nici un neajuns. Doar atît, c'am dat pe față lui Demetrius fuga ta cu Lysander. El te-a urmărit și eu m'am ținut după el din dragoste. Dar m'a gonit, m'a amenințat chiar cu moartea. Și acum, dacă mă lași să plec, mă'norc la Atena și-ți dau pace. Lasă-mă să plec, vezi cît sînt de simplă și fără minte.

Hermia.— Ei, pleacă! Cine te ține?

Helena. Inima mea smintită, pe care o las aici.

Hermia. — Cui o lași ? Lui Lysander ?

Helena — Nu, lui Demetrius.

Lysander. — N'avea grijă, Helena, că nu-ți face nimic !

Demetrius. — Nu, n'o să-i facă nici un rău, cu toate că-i iei tu apărarea,

Helena. — Oh, n'o știți : cînd se minie e foarte rea... La școală toate știam de frica ei, deși era așa de mică.

Hermia. — Mică, înc'odată ! Nu găsește altceva să-mi spună decît mereu mică și pitică. Și voi o lăsați să mă insulte așa ? Stați că pun eu mîna pe ea !

Lysander. — La o parte, pitico ! neghinuță ! stîrpitură !

Demetrius — Ești prea îndatoritor cu Helena care n'are nevoie de serviciile tale. Las'o în pace, n'o mai pomeni, nu-i mai lua apărarea, — ori dacă nu, ai să mi-o plătești !

Lysander. — Acum cînd Hermia nu mă mai ține, vino după mine dacă îndrăznești, să hotărîm a cui va fi Helena.

Demetrius. — Să viu după tine ? Viu înaintea ta ! (*Es amîndoi.*)

Hermia. — Tu ești de vină că se bat... Dar ia mai stai... de ce fugi ?

Helena. — Să stau cu tine ? Nu. Tu ai mîni mai iuți la sgîriat ca mine, dar și eu am picioare mai lungi. (*Helena ese*)

Hermia. — Sînt zăpăcită... nici nu mai știu ce să-i răspund (*Aleargă după Helena.*)

SCENA IX

Oberon, Puck.

Oberon.— Și toate acestea numai din pricina neghiobiei tale! Totdeauna pui la cale câte-o năzdrăvănie, din greșală dacă nu cu tot dinadinsul.

Puck.— Crede-mă, rege al umbrelor, că din greșală. Nu mi-ai spus tu că o să recunosc omul după hainele lui de Atenian? Dacă au fost doi, ce sînt eu de vină? Dar nu-mi pare rău că s'au întors lucrurile așa: am petrecut de minune.

Oberon.— Dar știi că acum ei caută un loc unde să se bată? Fuga Robin, grăbește-te! Sporește întunericul nopții, învâluie stelele în ceață deasă și neagră ca Acheronul, — nu-i lăsa să se bată, nu-i lăsa să se întilnească. Imită cînd vocea lui Lysander, făcînd pe Demetrius să turbe, cînd pe a lui Demetrius. și încurcă-i astfel pe amîndoi, fă-i să alerge unul după altul fără să se poată întîlni. Până ce vor pica amîndoi de oboseală, și Somnul, fratele morții, va lăsa pe fruntea lor picioarele-i de plumb și aripile-i de liliac. Și atunci dă-le iarăși pe la ochi cu floarea asta fermecată, care are totodată și darul de a-i limpezi de orice năluciri și de a da lucrurilor înfățișarea lor obișnuită. Așa, cînd se vor trezi din somn, toată comedia asta o să le pară c'a fost un vis, și se vor întoarce la Atena imprietiniți pentru totdeauna. În vremea aceasta, eu mă duc să întilnesc pe regina mea, să-i cer pajul indian, să-i scot vraja din ochi și s'o scap de dragostea acelei dihănii cu cap de măgar. Și toate vor eși iarăși bine.

Puck.— Trebuie să ne grăbim, stăpînul meu fee-

ric. Zmeii nopții încep să spargă norii cu zborul lor, iar jos la Răsărit, în curînd vor străluci vestitorii zorilor. Fantomele rătăcitoare se strîng în cete și se întorc în țintirim. Toate sufletele damnate, care-și au mormîntul la răspîntie de drumuri sau în fundul apelor, s'au și întors la culcușul lor de rîme, căci pururi se tem de lumina zilei și numai noaptea neagră este a lor.

Oberon.—Dar noi sîntem altfel de duhuri: eu am fost adeseori la vînătoare cu favoritul Aurorei și pot să cutreer toate pădurile, pînă în clipa cînd porțile de flacări roșii ale Răsăritului se deschid cu splendide raze asupra oceanului, schimbînd în aur galben valurile lui verzi și amare... Oricum, grăbește-te să isprăvim înainte de ziuă. (*Oberon pleacă*).

Puck (singur).—

Tot în sus și'n jos mereu,
Am să-i port precum vreau eu
Cînd încolo, cînd înapoi,
Cum le cînt, așa să joace...
Chiar ș'aici am să-i aduc.
Haide, zăpăcește-î, Puck!

(*Intră Lysander.*)

Iată unul... Vi-i aduc!
Nu degeba'mi zice Puck!

SCENA X

Puck, Lysander, apoi Demetrius

Lysander.—Hei, unde ești Demetrius? Vorbește acum, dacă ai curaj.

Puck.—Aici, prostule, aici. Scoate spada și apără-te. Unde ești ?

Lysander.—Te-ajung acum !

Puck.—Atunci vino după mine să găsim un loc mai neted. (*Lysander se ia după voce și ese prin fund. Puck rămîne în scenă. Intră Demetrius*)

Demetrius.—Unde ești Lysander, unde fugi ? În care tufă te-ai ascuns ?

Puck.—Fricosule, toată noaptea o să stai acolo amenințînd la stele ? Ei, n'auzi ? Am să te bat cu nuiua, ca pe un copil. E dezonorat acela care trage spada împotriva ta. Nu vii odată ?

Demetrius.—Viu, viu ! Acolo ești ?

Puck.—Ia-te după glas.. Aici nu ne putem bate. (*Amîndoi es. Intră Lysander.*)

Lysander.—Mereu mă chiamă și mă ațîță și unde-l caut, nu-l găsesc. E mai iute de picior decît mine. L'am alergat cît am putut de iute, dar el a șters-o și mai repede. Așa că acum mă văd rătăcind în întuneric, fără nici o cărare.. la să mă culc eu, mai bine, că pic de osteneală. (*Se culcă.*) O, zorilor, veniți mai curînd ! La lumina voastră sură voi da cu ochii de el și mă voi răzbuna. (*doorme.*)

Puck (întră din dreapta).—Ho-ho-ho ! Fricosule, dece nu vii ? (*Intră și Demetrius.*)

Demetrius — Așteaptă-mă, dacă îndrăznești. Știu bine că fugi de mine, schimbînd într'una locul pentru că nu cutezi să mă aștepți... Unde ești ?

Puck (din partea opusă).—Aici !

Demetrius.—A, vrei să-ți bați joc de mine ! Ai să-mi plătești tu asta mine, cînd vom da o-

chi la lumina zilei. Până atunci, fă ce vrei. Mie mi-e somn. Mă doboară oboseala. Am să mă culc pe iarba asta răcoroasă, dar mine'n zori să mă aştepţi. (*Se culcă şi adoarme. Intră Helena*).

SCENA XI

Puck, Helena, apoi Hermia.—Demetrius şi Lysander adormiţi

Helena. — O, noapte tristă ! O, noapte fără de sfârşit, scurtează-ţi ceasurile ! Veniţi odată voi raze ale dimineţii, să mă pot întoarce la Atena şi să-i scap de mine pe cei de aici. Şi tu, somn care adormi durerea, scapă-mă şi pe mine de mine însămi, citeva clipe ! (*Se culcă şi adoarme*).

Puck. —

Păn'acuma sînt doar trei.

(*Intră Hermia*).

Iat'o şi pe-a patra, vine.

Tristă şi mîhnită ce-i !...

Cupidon, nu ţi-e ruşine

Toată mintea să li-o iei, —

Ce-ai cu bietele femeii ?

Hermia. — Niciodată nu m'am simţit aşa de oboşită. Sgiriată de mărăcini, umedă de rouă... Nu pot să mai umblu, nu pot nici să mă mai tirăsc... M'au păsăsit şi picioarele şi toate dorinţele. Am să mă odihnesc aici până la ziuă. Cercul să-mi apere pe Lysander, dacă au de gînd să se bată. (*Se culcă pe iarbă şi adoarme*).

Puck ('ncet).—

Pe pământ.

Dormiți adînc,—

Singur eu rămîn de strajă

(Se apropie de Lysander:)

Ochii tăi am să-i descînt

Să te mîntuesc de vrajă.

*(Se apleacă asupra lui și-i atinge ochii
cu floarea)*

Cînd te vei redeștepta,

Cheamă pe iubița ta

Cea de mai 'nainte

Să te uiți în ochii ei

Și să-i faci apoi, de vrei,

Alte jurăminte...

Așa se va'mplini o vorbă veche,—

Că fiecare și-a găsit păreche,—

Părechea cea mai bună pentru sine.—

Și toate se vor isprăvi cu bine !

CORTINA

Actul IV

ACTUL IV

*Decorul din actul III. Hermia, Helena,
Lysander și Demetrius, adormiți*

SCENA I

Titania, Bottom, Zîne

Titania (cărte măgarul de Bottom). — Vino, vino, stai aici pe stratul ăsta de flori, să mângîiu obrazii tăi iubiți, să presar trandafiri pe capul tău cu părul lins și moale, să sărut urechile tale mari și frumoase, tu, bucuria mea dulce !

Bottom. — Unde-i Floarea-Mazării ?

Floarea-Mazării. — Iată-mă.

Bottom. — Scarpină-mă puțin după ureche.. Unde-i Funigel ?

Funigel. — Aici.

Bottom. — Dragă domnișorule Funigel, ia-ți unelte și du-te de-mi prinde pe o floare de scaete un bondar cu burta de catifea ; pe urmă adu-mi săculețul lui cu miere. Vezi, nu te încălzi prea mult la treabă, ca să nu crape săculețul : mi-ar părea rău să te minjești cu miere, *signore*... Unde-i Bob-de-Muștar ?

Bob-de-Muștar. — Iată-mă.

Bottom. — Dă 'ncoace minuța ta. (*Bob-de-Muș-*

tar se înclină). Fără plecăciuni multe, dragă domnule Muștar!

Bob-de-Maştar.—Ce doriți dela mine?

Bottom.—Nimic, dragă domnule, decît doar să ajuți pe signorul Funigel să mă scarpine. Trebuie să-mi caut un bărbier... îmi pare că am un obraz foarte păros... Și eu sînt un măgar așa de simțitor: îndată ce simt că mă mănîncă, trebuie să mă scarpin!

Titania.—Tu, dragostea mea, vrei s'ascuți puțină muzică?

Bottom.—Am o ureche destul de bună pentru așa ceva. Să se aducă zamparale și cimpoi!

Titania.—Ia spune-mi, iubirea mea, ce-ai dori să mănînci?

Bottom.—Zău, ași vrea un mertic de ovăz. Dar, știi, ovăz uscat, de cel bun... Mi-ar prinde bine și-o leacă de fin. Nimic pe lume nu-i mai bun ca finul proaspăt.

Titania.—Am o zîină care știe să scotocească peste tot... Ea va descoperi vr'o ascunzătoare de veveriță și din hambarele ei îți va aduce miez de nuță verde.

Bottom.—Parcă tot mai bun ar fi un pumn de mazăre boabe... Dar... știi ce e mai bine? Vă rog să nu mă mai tulbure nimeni de acum... Mi-a venit așa... o *expoziție* de somn.

Titania.—Dormi, dragul meu, te culc pe brațele mele... Zîne, depărtați-vă! (*Zînele pleacă*)... Astfel caprifoiul de grădină se împletește cu cel sălbatec... și tot astfel edera, plătîndă ca o femeie, își mlădie inelele sale pe degetele de scoarță ale ulmului... O, cît îmi ești de drag!... O, ce nebună s după tine! (*Amîndoi adorm. Peste puțin intră Puck.*)

SCENA II

Puck, Oberon și cei dinainte

Oberon (venind spre Puck). — Salut, dragă Puck!.. Ia-te-uită. A'nceput să-mi fie milă de rătăcirea ei.. Înfilind-o mai adineaori prin crîng, unde căuta fructe dulci pentru monstrul acesta, am dojenit-o și ne-am certat. Tocmai îi impresurase tîmplele păroase cu o ghirlandă de flori proaspete și parfumate... Și stropii de rouă, care altădată străluceau ca niște perle orientale pe boboci de floare, acum păreau laerămi plinse de bietele flori, pentru umilirea la care au ajuns. După ce-am luat-o în ris ș'am muștrat-o destul, ea încercă să mă îmbune, umilită și rugătoare. Atunci, i-am cerut pajul indian și numaidecît mi l'a dăruit. A pus pe o zină să ml-l aducă în împărăția mea... Acum, cînd pajul e al meu, am s'o mîntui de rătăcirea urită în care a căzut. Tu dragă Puck, ia de pe tigva acestui bătăran capul de măgar, ca să se deștepte odată cu ceilalți, să se întoarcă cu toții la Atena și să uite pășaniile din noaptea aceasta, cum uiți un vis urît și chinuitor.. Dar mai întăiu, să descînt pe crăiasa mea. (*Atingînd ochii Titaniei cu o floare albă.*)

Ca să vezi ca mai 'nainte
Și să fii din nou cuminte
Cînd te vei trezi din somn, —
Cu-a Dianei floare castă
Eu te vindec de această
Vrajă a lui Cupidon...

...Și acum deșteaptă-te, Titania, tu dulcea mea regină !

Titania (deșteptându-se).—Oberon al meu ! O, ce vis ! Se făcea că eram îndrăgostită de-un măgar...

Oberon (arătându-l pe Bottom).—Iată-l.

Titania.—Cum ? S'au întâmplat în adevăr toate acestea ?... O, ce hid îmi pare capul lui acum !

Oberon.—Tăcere. Puck, schimbă-i capul !

Puck (scoate capul de măgar de pe umerii lui Bottom).—Cînd te vei trezi, să vezi lumea iarăși prin ochii tăi de prost.

Oberon.—Acum, Titania, puțină muzică ! Și-un somn mai greu ca de obicei să îngreueze simțurile acestor muritori.

Titania (spre fund).—Să'nceapă muzica ! De cea care vrăjește somnul ! (*S'aud melodii aeriene*).

Oberon.—Așa, cîntați. Vîno, crăiasa mea, să ne dăm minile și să legănăm pămîntul pe care dorm aceste ființe. Ne-am împăcat. Și mine, la miezul nopții, ne vom duce în palatul lui The-seu, să-i binecuvîntăm nunta și urmașii cei mai îndepărtați... Odată cu el se vor uni și aceste două părechi de îndrăgostiți, la aceiași serbare.

(*Incepe să se lumineze de ziuă*)

Puck.—

Ascultă... ori îmi pare mie ?
S'aude-un glas de ciocîrlie...

Oberon.—

Hai, regina mea, 'n tăcere
După noaptea care pierе,
Să călătorim într'una
Până vom întrece luna.

Titania, —

Hai, stăpînul meu !... Și'n drum,
O să-mi spui și mie cum
M'ai găsit dormind pe flori,
Între simpli muritori...

(Oberon, Puck și Titania pleacă. Rămîn cele două părechi adormite și Bottom. Zori de ziuă. Se aude un corn de vînătoare. Apoi intră Theseu, Hippolyta, Egeu și suita.)

SCENA III

Cei adormiți, Theseu, Hippolyta, Egeu și suita

Theseu.— Să se ducă unul dintre voi să caute pădurarul, căci acum ne-am împlinit ceremonia pentru mîndrul Maiu... Și, cum ne-a prins dimineața aici, vei asculta, Hippolyta, concertul cînilor mei de vînătoare... Haide, dați-le drumul pe vâlceaua din spre apus și lăsați-i să gonească... Fuga, vă zic, de-mi găsiți pădurarul! (*Un om din suită pleacă.*) Noi ne vom urca, Hippolyta, sus pe-o culme, să ascultăm de acolo muzica lătrăturilor cum se amestecă cu ecourile.

Hippolyta.— Eram într'o zi cu Hercul și Cadmus la o vînătoare de urși, într'o pădure din Creta. Aveam cîni spartani. Niciodată n'am auzit o harmalae mai frumoasă! Părea că strigă nu numai pădurile, dar și fîntinile, și cerul, și ținuturile de prin-prejur... Niciodată n'am auzit o larmă mai muzicală, un tunet de glasuri mai armonios! (*Se luminează de tot.*)

Theseu.— Și cîinii mei sînt din Sparta, — roșia-ici, cu buzele largi, cu urechile mari care mă-

tură roua dimineții, — scurți în picioare și înceți la goană, dar cu niște lătrături care sună cadențat ca clopotele. Niciodată, nici în Creta, nici în Sparta, nici în Tesalia, o mai mare armonie de strigăte n'a răspuns cu atita veselie cornului de vînătoare. Vei auzi acum! (*Dă cu ochii de Hermia și Helena*). Dar... liniște! Cine-s nimfele acestea?

Egeu. — Stăpîne, e fiica mea. Cel de colo e Lysander, cel de dincolo e Demetrius lată și pe Helena lui Nedar. Nu înțeleg ce caută toți aici.

Theseu. — De bună samă că s'an sculat de dimineață ca să serbeze sfîrșitul lunei Mai și știind că și noi vom veni să l serbăm, ne-au eșit înainte ca să ia parte la solemnitate. Dar ia spune, Egeu: nu era vorba că astăzi Hermia să dea răspunsul dacă ia ori nu pe Demetrius?

Egeu. — Chiar astăzi, slăvite duce.

Theseu. — Porunciți vînătorilor să mi-i deștepte în sunete de corn! (*Un om ese. Sunet de corn. Cei adormiți se trezesc, afară de Bottom*)

SCENA IV

Aceiași

Theseu. — Bună dimineața, prietini! Luna Mai a trecut... Oare abia acum încep să se împărecheze păsările din dumbrava aceasta?

Lysander. — Iartă-ne, slăvite duce!

Theseu. — Ridicați-vă. Știam că sînteți în dușmănie, — cum se face că vă găseți dormind unul lîngă altul? Pot oare două uri să doarmă la un loc fără să ia armele?

Lysander. — Slăvite duce, sînt încă zăpăcit de

somn... și jur că n'ași putea răspunde ce-am cătat aici... Totuși, parcă'ncep să-mi aduc aminte... Da, da. Mi se pare c'am venit aici cu Hermia. Am vrut să fugim din Atena, ca să scăpăm de urmările legii...

Egeu, — Destul! Milostive duce, ai auzit destul. Să fie pedepsit după lege!... Au vrut să ne înșele, Demetrius! Au vrut să ne fure, pe tine de soție și pe mine de consimțimint!

Demetrius, — Stăpine, frumoasa Helena m'a vestit că au de gând să fugă și că au plănuit să se întâlnească în pădurea aceasta... Eu i-am urmărit, furios, iar Helena s'a ținut după mine, din dragoste. Dar, milostive duce, nu știu prin ce putere (căci de bună samă a fost la mijloc o putere necunoscută), toată iubirea mea pentru Hermia s'a topit ca zăpada, și-mi pare ca amintirea unei jucării din copilărie. Iar acum, aceia care a pus stăpânire pe toată inima, pe tot sufletul meu, și care e singura desfătare a ochilor mei, e Helena, fiica lui Nedar. I-am fost logodnic, înainte de a cunoaște de Hermia. Acum mă întorc iarăși la ea; mi-e dragă, o doresc și vreau să-i rămân credincios toată viața.

Theseu, — Întîlnirea aceasta v'a fost cu noroc, iubiții mei. Vom mai vorbi noi despre întîmplare. Deocamdată, Egeu, să știi că trec peste voința ta: aceste două părechi vor fi unite pentru totdeauna în templu, odată cu noi. Și acum, fiindcă e îfrziu, să lăsăm vînătoarea pe altădată. La Atena, cu toții!.. Trei cu trei! Va fi o nuntă cum n'a mai fost. Vino, Hippolyta mea.

(*Pleacă Theseu, Hippolyta, Egeu și suita*).

SCENA V

*Lysander, Hermia, Demetrius, Helena, —
și Bottom adormit.*

Demetrius. — Toate întâmplările acestea îmi par micșorate și șterse ca munții din zare, pe care depărtarea îi preface în noui.

Hermia. — Mie 'mi pare că văd toate lucrurile dublu.

Helena. — Eu tot așa... Demetrius, care-i al meu de-acum, îmi pare un diamant găsit: e-al meu... și parcă nu-i al meu!

Demetrius. — Sînteți siguri că nu visăm? Mie mi se pare că dormim și visăm încă... Oare a fost în adevăr ducele aici și ne-a spus să-l urmăm?

Hermia. — Da, era și tata cu el.

Helena. — Și Hippolyta.

Lysander. — Și ne-a poruncit să-l urmăm la templu.

Demetrius. — Da? Atunci să știi că nu visăm... Hai, să-l urmăm și pe drum să ne povestim visurile. (*Es cîte-și patru. Rămîne Bottom singur.*)

SCENA VI

Bottom (trezindu-se din somn). — Cînd mi-o veni replica, strigați-mă și răspund. „Prea frumoșule Pyram“ asta vine acum.. Hei, Petre Quince!.. Flute, cîrpaciu de foale! Snout! Starveling!... Unde sînteți?... Au fugit toți și m'au lăsat dormind... Ei, dar ce vis ciudat visai! O minte de om n'ar putea povesti ce-am visat...

Ar fi măgar acela care ar încerca să-mi tălmăcească visul ăsta.. Se făcea că eram... dar limba nu poate spune ce... Se făcea că eram... și se făcea că aveam... dar numai o piaiță ar fi în stare să spună ce se făcea că aveam!... Ochi de om n'au mai auzit așa ceva, ureche de om n'a mai văzut așa ceva ca visul meu! Am să pun pe Petre Quince să scrie o baladă cu visul acesta. Îi va zice „*Visul lui Bottom*”, și am s'o cînt în fața ducelui, la sfîrșitul piesei. Ori, pentru mai mare efect, am s'o spun chiar îndată după ce moare Pyram.

(CORTINA)

Schimbare de decor.

In Atena. O odaie în coliba lui Quince

SCENA I

Quince, Flute, Snout, Starveling.

Quince. — Ați găsit pe Bottom?

Starveling. — Nu se știe ce s'a făcut. De bună samă, a fost răpit de zine.

Flute. — Dacă nu vine, reprezentația e compromisă. Fără el nu merge, — nu-i așa?

Quince. — Nu-i chip!... Dar oare n'am găsi în toată Atena pe cineva care să-i țină locul?

Flute. — Nu, el e cel mai lustruit dintre toți meșteșugarii din Atena.

Quince. — Da, și cel mai chipeș. Și ce voce de amarez!

Flute. — Curat, un juvaer! (*Intră Snug*).

SCENA II

Cei de înainte, Snug.

Snug. — Domnilor, ducele se întoarce dela templu însoțit de alte două sau trei părechi de dame și cavaleri, cununați odată cu el. Dacă am fi putut izbuti să jucăm piesa, toți ne-am fi pri-copsit.

Flute. — O, dragă Bottom! Ai pierdut un venit de șase drahme pe zi, pentru toată viața.

Mai puțin de șase drahme pe zi nu i-ar fi dat... să mă spînzurați dacă i-ar fi dat mai jos de șase drahme pe zi, pentru Pyram! Și le merita! Șase drahme, ori nimic! (*Intră Bottom*).

SCENA III

Cei de înainte, Bottom.

Bottom. — Unde erați, iubiților? Unde erați, mielușeilor?

Quince. — Bottom! O, ce zi norocoasă!

Bottom. — Scumpi maestri, am să vă povestesc minuni! Dar să nu întrebați ce minuni anume, căci dacă vi le-ași spune, n'aș mai fi Atenian cum trebuie. Am să vă spun tot, cum s'a petrecut.

Quince. — Spune, dragă Bottom.

Bottom. — Nici un cuvînt! Vă pot spune numai că ducele a stat la masă. Fuga, îmbrăcați-vă! Puneți-vă băeri bune la gît și panglici nouă la pantofi, și veniți îndată la palat. Fiecare să-și repete rolul, căci, — ce mai vorbă lungă — piesa noastră a fost primită... În orice caz, Thisbeea să se primenească, iar leul să nu-și tae unghiile, ca să fie cu ghiare... Și, scumpii mei artiști, nu cumva să mîncăți înainte ceapă sau usturoi, că miroase... și trebuie s'avem o răsuflare parfumată. Nu mă îndoesc că toți au să zică: Ce piesă suavă! — Destul! Să mergem!

(CORTINA)

Actal V

A C T U L V

Sală mare în palatul lui Theseu.

SCENA I

*Intră Theseu, Hippolyta, Philostrate, Curtenii
și suita.*

Hippolyta.— E foarte ciudat ceiace povestesc
îndrăgostiții aceștia, iubite Theseu.

Theseu.— Mai mult ciudat, decît adevărat. Niciodată nu voi putea să cred în basme și în povești cu zîne. Îndrăgostiții și nebunii au o min-te de-opotrivă de născocitoare în plăzmuiri; ei văd lucrurile altfel decît cei cu mintea 'ntreagă. Lunaticul, amoretul și poetul, au numai închipuire. Unul vede draci mai mulți decît ar putea iadul să cuprindă, — acesta e nebunul. Îndrăgos-titul, tot așa de smintit, vede frumusețea Elenei, pe fața unei țigănci urite. Iar poetul, purtîndu-și ochii înfrigurați dela pămînt la cer și dela cer la pămînt, umple văzduhul de fantasme, cărora pana lui le dă nume și viață, coborînd pe pămînt o plăzmuire aeriană... Astfel, noaptea cînd ți-e frică, poți lua drept urs o biată tufă!

Hippolyta.— Dar toată pățania lor de astă-noapte, așa cum ne-au povestit-o ei, și toate schimbările prin care au trecut sufletele lor, au o mare legătură între ele și nu-mi par închipuire

goală. Au fost niște întâmplări de care mă minunez mereu...

Theseu. — Iată vin logodiții, vioi și plini de voe-bună! (*Intră cele două părechi de tineri*).

SCENA II

Cei de înainte, Lysander, Demetrius, Hermia, Helena.

Theseu. — Bucurie și noroc, dragii mei!

Lysander. — Fericirea fie cu voi, slăvite duce, și'n plimbările, și la masa, și'n așternutul vostru.

Theseu. — Veniți! Cu ce danțuri, cu ce petreceri vom putea omori timpul.. veacul care desparte cina de culcarea noastră?... Unde-i Philostrate? Ce petreceri a mai pus la cale? Să vie Philostrate!

Philostrate. — Iată-mă, puternice Theseu.

Theseu. — Ei, — spune cu ce ne putem trece timpul în astă sară? Ce reprezentații, ce muzică ai pregătit, ca să ne amăgim un ceas întreg chinul nerăbdării?

Philostrate. — Iată o listă de cele ce s'au pregătit. Înălțimea ta s'aleagă cu ce să începem.

Theseu (cetind). — „Lupta Centaurilor, cîntată la harfă de un eunuc din Atena“... Nu ne trebuie. Asta i-am povestit-o eu odată Hippolytei, în cinstea rudei mele Hercule. (*cetind:*) „Revolta Bacantelor bete, care-au sfîșiat pe cîntărețul din Tracia“... E o bucată veche, care s'a jucat pentru ultima oară cînd m'am întors biruitor din Teba. (*cetind:*) „Cele nouă muze jelind moartea Științei, de curînd răposată în mizerie“. Aceasta e desigur vr'o satiră mușcătoare. Nu se potrivește la o nuntă. (*cetind:*) „O plictisitoare

și scurtă scenă a junelui Pyram ș'a iubitei sale Thisbea, comedie tragică"... Comedie și tragică! Scurtă și plictisitoare! Asta-i cașicum ai zice ghiată caldă sau zăpadă fierbinte... Ce stranie împărechere!

Philostrat — Stăpîne, e o comedie numai de vre-o zece cuvinte. Și totuși e prea lungă, pentru că în toată piesa nu-i nici un cuvînt la locul lui, nici un personagiu viu. Și-i foarte tragică, nobile duce, căci Pyram se omoară la sfîrșit, — ceiace, mărturisesc, mi-a stors la repetiție lacrimi... lacrimi de rîs nebun.

Theseu. — Cine-s aceia care o joacă?

Philostrat. — Sînt niște dieți meșteșugari cu palmele aspre, care în viața lor nu și-au bătut capul cu de-al de aceste și care au asudat cumplit ca să poată învăța pe de rost piesa pe care vor s'o joace la nunta înălțimii tale.

Theseu. — O vom asculta.

Philostrat. — Nu, nobile duce! Nu-i vrednică de tine. Eu am ascultat-o pînă la capăt și nu-i nimic de ea, dar nimic, nimic, nimic... Afară numai dacă ai simți plăcere să-i vezi cum se muncesc și cît s'au chinuit ca să te slujească astfel.

Theseu. — Țin să ascult piesa. Nimic nu poate fi ridicul, cînd ți se dă cu inimă curată.. Haide, zi-le să intre. Doamnelor, luați loc! (*Philostrat ese.*)

Hippolyta. — Nu prea e plăcut să vezi cum neputința se trudește în zadar, și bunele intenții cad sub o povară prea mare...

Theseu. — Dar, dulcea mea prietină, noi nu vom vedea așaceva.

Hippolyta. — Philostrat zice că nu se pricepe deloc la ceiace vor să facă.

Theseu. — Cu-atît mai frumos din partea noas-

tră că le vom mulțumi pentru nimic. Noi vom înțelege bine ceiace ei au înțeles rău și vom pretui zelul lor după intenție nu după roade. Pretutindeni pe unde am fost, m'au întâmpinat prelați mari cu discursuri pregătite mai dinainte... Și i-am văzut, palizi, tremurind, oprindu-se în mijlocul unei fraze: frica și emoția le sugrumau vocea, așa că, drept încheere, se întorceau, muți, fără să fi ținut discursul întreg... Crede-mă însă, dragă Hippolyta, că tăcerea și emoția asta îmi vorbeau inimii mai tare decât elocuența cea mai îndrăzneată. Iubirea și simplitatea, tocmai pentru că-s mute, vorbesc mai mult firii mele. (*Philostat se întoarce*) ●

Philostat. — Nobile duce, Prologul e gata.

Theseu. — Să intre.

(*Fanfară de trompeți. Intră personagiul care spune prologul. Adunarea s'a rînduit ca să asculte. Lysander și Demetrius stau pe lângă duce*).

SCENA III

Cei de mai 'nainte, Prologul (Quince.)

Prologul. —

De v'om supăra o clipă, noi venim cu gânduri bune
Și de-aceia prin urmare, orice-am face, orice-am
[spune,

N'am avut intenții rele, dar ca să vă mulțumim
Noi venim prin urmare ca să v'arătăm ce știm.
Nu pentru plăcerea voastră sînt acum actorii gata,
Ci-au venit ca să vă stoarcă lacrimi multe, cu
[găleata,

Care dacă ascultîndu-i, fiind foarte pregătiți,
Veți afla chiar dela dînșii tot ce trebuie să știți.

Theseu. — Nu prea știe unde să se oprească, mucalitul ăsta.

Lysander. — A luat-o razna, ca un armăsar năraș. O bună învățătură, mărite duce: nu-i destul să vorbești, trebuie să știi și *cum* să vorbești.

Hippolyta. — Și-a spus prologul, cum ar cînta un copil din flaut: scoate sunete, dar nici-o melodie.

Theseu. — Rostirea lui a fost ca un lanț cu verigile încurcate: nu lipsea nici una, dar toate erau halandala. Cine vine acum?

(*Intră Pyram, Thisbea, Zidul, Luna și Leul, ca personagii mute, pe care le prezintă Prologul.*)

SCENA IV

Cei de mai 'nainte și personagiile intermezzului.

Prologul. —

Vă veți minuna, desigur ce'nsemnează toate a-
[cestea?

Minunați-vă'nainte, păn' s-o lămuri povestea.

Nu știți cine-i omul ăsta? Este Pyram... Dar fe-
[mea?...]

Prea frumoasa fată, este prea iubită lui, — This-
[beea,

Omul plin de var, de colo, reprezintă, ca să știți,
Zidul care-o să despartă pe cei doi îndrăgostiți.

Degetele-i rășchirate, — spun de-acum, să nu vă
[mire, —

Sînt spărturi în zid, prin care își spun șoapte
[de iubire...

Celalt om, cu felinarul și cu tufa cea'n spate

Reprezintă luna plină... pentrucă întotdeauna

Cînd se întîlneau amanții, tocmai răsărea și luna.

Lighioana cea de colo, care se numește leu,

(Și care, vă spun în treacăt, este un amic de-al
[meu) —

El a speriat teribil, într'o noapte de iubire,

Pe Thisbeea, ce venise cea dintăiu la întâlnire.
 Și pierzându-și ea mantaua în acea sperietură
 Leul ăsta i-a pătat-o cu însingerata-i gură.
 Iar apoi venind și Pyram cel frumos, cuprins de jale
 A găsit asasinată mantia iubitei sale!

Atunci el scoțind din teacă spada lui cea sîngerată
 Fără mai sta mult la gînduri, și-a'mplîntat-o'n
 [piept pe toată!]

Iar iubita lui Thisbeea, care'n umbră aștepta,
 Intr'o clipă-a scos pumnalul și s'a omorît și ea!
 Ce s'a petrecut în urmă mai pe larg au să vă spună
 Leul, zidul, amarezii și strălucitoarea lună.

(*Prologul pleacă, împreună cu Pyram, Thisbeea, Leul, și Luna.*)

Theseu.— Parcă nu-mi vine-a crede ca leul
 să ne poată spune ceva!

Demetrius.— N'ar fi de mirare să vorbească
 și un leu, cînd sînt atîția măgari care vorbesc.

Zidul (înaintînd).—

În această comedie s'a'ntîmplat să mă decid
 Ca, eu, Snout căldărarul, să joc rolul unui zid
 Și-acest zid e plin de găuri, -să pricepeți ce vă spui—
 Prin care șoptesc în taină Pyram cu Thisbeea lui.
 Varul, piatra, tencuiala depe mine, spun curat
 Că eu *nu* sînt om, din contra, că sînt zid adevărat.
 Iar de-o parte și de alta, dînșii, care vasăzică,
 Prin spărturile acestea își vorbesc cu mare frică...

Theseu.— Poți pretinde mai mult de la un zid?

Demetrius.— E cel mai deștept zid din cîte-am
 întîlnit, stăpîne.

Theseu.— Tăcere! Pyram s'apropie de zid.
 (*Intră Pyram.*)

SCENA V

Cei de mai 'nainte, Pyram, apoi Thisbea.

Pyram.— Noapte, noapte, neagră noapte, cu al
[tău cernit veșmînt,

Care vii întotdeauna cînd nu-i ziuă pe pămînt,—

Vai, mi-e teamă că Thisbea nu se ține de cuvînt!

Și tu, zidule simpatic, dragă zid... O, zid iubit

Care de cînd țin eu minte curțile ne-ai despărțit,—

O, arată-mi o spărtură prin care să pot vedea

Dacă dincolo de tine n'a venit Thisbea mea!

(Zidul respiră degetele.)

Cerul să te aibă'n pază!... Zid iubit, îți mulțumesc!..

Dar ce văd?... Nu văd pe nimeni... Pe Thisbea

[n'o zăresc...

Zid afurisit, prin care nu-mi văd iericirea mea,

Blestemată fie-ți piatra care m'a trădat așa!

Theseu.— Dacă zidul e viu, mă mir că nu-i
răspunde la ocară.

Bottom (Pyram).— Nu, stăpîne slăvit, n'are
să răspundă. Pentrucă, după cuvintele „care m'a
trădat așa“ vine replica Thisbeei. Ea trebuie să
între'n scenă chiar acum, și eu trebuie s'o pîndesc
prin spărtura zidului. Ai să vezi că lucrurile se
întîmplă chiar așa, cum spun eu. Uite-o că vine!
(Intră Thisbea.)

Thisbea.—

O, iubite zid, adesea am venit plîngînd la tine

Pentrucă desparți de-apururi pe Pyram al meu,

[de mine,

Gura-mi de cireșe-adesea sărutat-a cu sfială

Lespezile tale, pline de var și de tencuială.

Pyram.—

Parc'am auzit o voce!... Fuga la deschizătură
Ca s'aud de se zărește adorata ei figură...

Ah, *Thisbeea*!...

Thisbeea.— Dulce *Pyram*, cred că tu ești acoloa...

Pyram.— Prea iubită mea *Thisbeea*, tu poți crede
[orice-i vrea,

Dar să știi c'aici se află mult iubitul tău frumos
Care-a fost întotdeauna ca *Lysander* credincios.

Thisbeea.— Iar eu fi-voiu ca *Helena* fidelă pân'la
[mormint.

Pyram.— Ca *Saphala* pentru *Procus*, astfel pen-
[tru tine sînt!

Thisbeea.— Tot atîta cît *Saphala* te iubesc eu
[devotată.

Pyram.— Prin deschizătura asta, vrei să mă să-
[ruți odată?

Thisbeea.— Dă, sărut deschizătura, căci buzele
[tale nu-s!..

Pyram.— Vin' să ne'nțîlmim la noapte la mor-
[mîntul lui *Ninus*.

Thisbeea.— Chiar de-o fi să mor, iubite, viu
[acolo negreșit!

(*Thisbeea* și *Pyram* pleacă)

Zidul.— Eu de ce-ași mai sta degeaba? Rolul
[meu s'a isprăvit.

(*Pleacă și Zidul*)

Teseu. — A căzut zidul dintre cei doi vecini.

Demetrius. — Nici nu se putea altfel, cînd ai
aface cu un zid așa de ascultător.

Hippolyta.— E cea mai proastă tragedie din
cîte am pomenit.

Theseu.— Cele mai bune lucruri în genul a-
cesta, și tot nu-s decît niște umbre. Și cele mai

rele nu prețuesc mai puțin, cînd știi să pui dela tine, din fantezia ta, ceiace le lipsește.

Hippolyta. — Dar atunci fantezia ta face opera, nu ei.

Theseu. — Dacă, nu ne facem despre ei o idee mai bună decît își fac ei înșiși, atunci pot trece drept oameni întregi... Dar uite, vin două nobile dobitoace : un leu și-o lună. (*Intră Leul și Luna*).

SCENA VI

Cei de mai 'nainte, Leul și Luna

Leul. —

Doamnelor, a'căror inimi se fac foarte mititele
Chiar de frica unui șoarec care fuge pe podele, —
Ați muri de spaimă toate cînd ați auzi un leu .
Cum răcnește el de groaznic... Dar vă rog să

[știți că eu

Nu sînt leu, nu sînt leoaică, — sînt tîmplar de
[felul meu,

Snug, tîmplarul !.. Căci altminteri, de-ași fi leu și
[de-ași intra

În mijlocul dumneavoastră, — ar fi vai de pielea
[mea !

Theseu. — Iată o lighioană foarte cum se cade.

Demetrius. — E cel mai conștiincios animal din
cîte-am văzut, stăpine !

Theseu. — S'auzim acum și luna.

Luna. — Felinarul reprezintă luna-nouă, cornul său ..

Demetrius. — Cornul lunii ? Dar eu nu văd
nici un corn pe capul tău.

Theseu. — Nu, fiindcă-i lună-plină. A uitat ce-
avea să spună !

Luna. — Felinarul este luna, iară eu — omul-
din-lună.

Theseu. — Asta-i cea mai mare greșală a piesei. Dacă felinarul e luna, omul ar trebui să intre în felinar, — căci altfel cum ar putea să reprezinte pe *omul-din-lună* ?

Demetrius. — I-a fost teamă să intre, ca să nu-l pice lumînarea.

Hippolyta. — Mie mi s'a urît cu luna asta, aș vrea să apună.

Theseu. — Nici nu mai are mult, — uite cum i-s'a micșorat lumina. Dar trebuie să fim curtenitori cu ea, s'avem răbdare până ce-a apune singură.

Lysander. — Zi-i mai departe, lună !

Luna. — Tot ce-am să vă spun, este că felinarul ăsta reprezintă luna, eu, pe *omul-din-lună*, iar mă-răcinele ăsta, sarcina din spatele omului din lună.

Demetrius. — Dar toate lucrurile acestea trebuiau să fie în felinar, dacă zici că sînt în lună... A, tăcere ! Vine *Thisbea*. (*Thisbea intră*).

SCENA VII

Cei de înainte, Thisbea.

Thisbea. — Aici e mormîntul lui Ninus. Unde e iubitul meu ?...

Leul (rage îngrozitor). — Oaaa ! (*Thisbea fuge*).

Demetrius. — A fost bine răgetul, leule !

Theseu. — Bravo fuga, *Thisbea* !

Hippolyta. — Bine-ai luminat, lună !... Intr'adevăr, luna își face datoria în conștiință. (*Leul s'a apropiat de mantaua Thisbeei și-o sfîșie cu dinții*).

Theseu. — Foarte bine-ai sfîșiat-o, leule !

Demetrius. — Și acum vine *Pyram*.

Lysander. — Și leul o șterge. (*Leul pleacă. Intră Pyram*).

SCENA VIII

Pyram și cei de înainte, afară de Leu și de Thisbea.

Pyram.—Mulțumesc, iubită lună, pentru razele-ți
[solare!

Lună-ți mulțumesc fiindcă ești așa stră-
[lucitoare!

În lumina ta de aur, grațioasă, voi vedea
Chipul ei, când la 'ntîlnire va veni
[Thisbea mea...

Dar... ia stați!... Nenorocire!

Ia uitați-vă!... Mister...

Un obiect în nesimțire...

Vai, sărmăne cavaler!

E mantaua ei iubită.

Cum se poate? Văd eu bine?...

Vai, de sînge e minjită!...

Moarte, ia-mă și pe mine!

Furii crude, ah, veniți,

Rupeți iute cit puteți,

Smulgeți și măcelăriți

Firul scurtei mele vieți!

Theseu. — Ar fi destul această frenezie și pierderea unei ființe scumpe, ca să te întristeze până la lacrimi.

Hippolyta. — Nu știu ce să zic, dacă nu-mi face milă omul ăsta...

Pyram. —

O, natură crudă, spune-mi pentru ce-ai creat tu lei,
Dac'un leu a fost în stare chiar aici, viața ei
Cu-ai săi dinți s'o violeze... care este... o, nu... care

Vreau să zic, *a fost* odată cea mai mîndră de subț
[soare !

Curgeți, lacrimi, curgeți dacă
Ochii mei mai pot să plîngă !
Spadă, eși afar' din teacă
Să te 'mplint în partea stîngă,
Unde bate inima !
Mori, Pyram !... Așa !... Așa !...
Am murit. Acuma sînt
Doar cu trupul pe pămînt, —
Sufletul în cer se plimbă...
Nu mai văd nici luna 'n nori...

(*Luna pleacă repede*).

Haide, taci odată, limbă.

Pyram, mori odată, — mori !

(*Se sbate mult până ce-și dă duhul.*)

Hippolyta. — Cum de-a plecat luna, înainte ca
Thisbea să fi venit să-și descopere iubitul mort ?

Theseu — O să-l caute la iumina stelelor...
Iat-o, că vine. Cu jelania ei se va mîntui și
piesa. (*Intră Thisbea*).

SCENA IX

Thisbea și cei de mai nainte, afară de Lună.

Hippolyta. — Mi se pare că n'are de ce jeli
atîta, după un Pyram că acesta ; sper că va
sfîrși curînd.

Demetrius. — Un pai ar atîrna mai greu la
cîntar decît Pyram cu *Thisbea* lui cu tot !...

Lysander. — Mi se pare că l'au și zărit ochi-
șorii ei frumoși.

Demetrius. — Da, și-acum începe să se tîn-
guiască. Liniște !

Thisbea (dînd peste trupul lui Pyram). —

Ce, tu dormi, iubitul meu?...
Hai, deșteaptă-te, răspunde!...
Pyram, scoală-te. Sint eu...
Uite, simt că mă pătrunde
Un fior... Ești mort?... ești mut?...
Doamne, cine-ar fi crezut!
Ochii tăi dulci și senini,
Buzele tale de crini
Putrezi-vor în pămînt!
Fața ta cea drăgălașă,
Nasul tău ca o cireasă —
Toate-acestea nu mai sint.
Plîng și toată lumea plînge
Doi amanți nenorociți...
O, voi Parcelor, veniți
Să muiati din nou în sînge
Foarfecele blestemat
Cu care i-ați răezat
Firul de mătăasă-al vieții
Chiar în floarea tinereții!
Intră 'n inima mea, spadă,
Și cu virful tău, sfîși-o!...

(Se înjunghie).

Astfel i-a fost dat să cadă,
Bietei Thisbe... Mor, Adio!

Theseu. — Luna și leul au rămas în viață, pe semne, ca să îngroape morții.

Demetrius. — Și Zidul a fugit.

Pyram mort (ridicînd pușin capul). — Nu-i adevărat! Nici decum. Zidul care despărțea pe părinții lor, se cheamă că s'a dărîmat... *(Se ridică în picioare de-a binele:)* Și acum, dac'ați

vrea să vedeți epilogul, ori să ascultați un danț bergamastic, jucat de doi dintre noi...

Theseu. — Nu mai vrem nici un epilog. Piesa voastră mai are oare nevoie de comentarii?... Toți actorii sînt morți, nu se cade să-i mai vorbim de rău. Dacă acela care a scris piesa ar fi jucat pe Pyram și s'ar fi spînzurat cu briul This-beei, ar fi eșit o tragedie foarte frumoasă. Dar chiar așa cum e, a fost frumoasă și foarte bine jucată... Acum, să lăsăm la o parte epilogul și să vedem danțul bergamastic.

(Danț grotesc, executat de doi actori ai Intermezzului).

Theseu (după ce s'a sfîrșit danțul). — Miezul nopții a sunat cu glasul lui de-aramă. La culcare! E ora cînd umblă stafiile. Mă tem că vom dormi mine, ziua, timpul pe care l-am veghiat în astă-seară. Vremea a trecut fără să băgăm de seamă, cu piesa aceia proastă și cu danțul. La culcare, prietini! Cincisprezece zile în șir va ține sărbătoarea nunții, cu petreceri de tot felul.

(Toți es, cu luminile. În sală rămîne lumină de noapte. În curînd intră Puck).

SCENA X

Puck, apoi Oberon, Titania, Zîne.

Puck. — Miez de noapte... Ceasul tainic a sosit,
Cînd la lună urlă lupul răgușit...
Cînd de-a zilei muncă vitregă răpus
În colibă muncitorul doarme dus.
Cucuvaia înfioară, de departe,
Pe bolnavul care cugetă la moarte,
Treaz, pe patu-i de durere...
Acum pîlpie și pier

În opaiț cea din urmă licărire, --
Cînd mormintele uitate se deschid
Și strigoii care ies din cimitire
Se strecoară lunecînd pe lingă zid...
Iar noi, duhuri ce sburăm în întuneric
Și ca un convoi feeric
Luna albă o 'nsoțim
Peste negrele abise, --
Noi formăm convoi de vise
Noptii calme și albastre.
Iar acum ne pregătim
Pentru jocurile noastre.

Doarmă-acum această casă 'n toată tihna,
Nici un șoarec să nu-i tulbure odihna!

(Intră Oberon și Titania cu suita lor).

Oberon. — Umpleți casa aceasta cu lumina dulce și scăzută a unui foc ce-i gata să moară. Fiecare silf și zînă să danseze fără sgomot.

Titania. — Mîină 'n mîină, cu o grație feerică, vom cînta și vom sfîinți locul acesta...

(Cîntec și danțuri ușoare de zîne).

Oberon. — Plimbați-vă prin tot palatul până în zori de zi... Noi ne vom duce să binecuvîntăm patul nupțial, ca toată progenitura ce se va naște din el, să fie pururi fericită. Astfel, cele trei părechi unite se vor iubi întotdeauna, și-și vor păstra credință, iar urmașii lor fi-vor feriți de greșelile naturii: cu nici un semn să nu fie însemnați din născare.. Fiecare zînă să stropească cu roua binecuvîntă a cîmpurilor toate odăile palatului, ca pacea să domnească pretutindeni aici... Și acum să plecăm încetinel... și mine, în revărsatul zorilor, să ne întîlnim iarăși laolală. *(Oberon și Titania es cu suita lor).*

Puck. — Noi, ca umbre ce sintem,
Dacă nu v'am fost pe plăc, —
La aceasta nu putem
Să găsim decît un leac:
Muritorilor amici,
Voi să vă închipuiți
Că... ați tras un somn aici!
C'ați dormit, și c'ați visat
Cîte-aici s'au întimplat..
Cerem indulgența voastră
Pentru comedia noastră
Care nu-i decît un vis.
Dar să știți că v'am promis
Și că, chiar avem de gînd
Să vă dăm alta, mai bună..
De n'om da-o în curînd,
Atunci Puck, băiatul mic,
Să rămîie de minciună.
Ș'acum tuturor vă zic
Noapte bună! Noapte bună!..

(CORTINA)

Editura „Viața Românească” S. A.

<i>Mihail Sadoveanu.</i> — Umbre.	Lei 10.—
<i>G. Ibrăileanu.</i> — Note și Impresii.	„ 12.—
ediție pe hîrtie velină	„ 26.—
<i>G. Topîrceanu.</i> — Strofe alese	
Balade vesele și triste	„ 6.—
<i>Mihai Codreanu.</i> — Cyrano de Bergerac	
versiune în românește	„ 15.—
Cîntecul Deșărtăciunii	„ 8.—
<i>W. de Kotzebue.</i> — Lascar Viorescu	„ 10.—
Din Moldova	„ 10.—
<i>„ Radu Rosetti.”</i> — Povești moldovenești	„ 12.—
<i>G. Galaction.</i> Răboji pe bradul verde	„ 9.—
<i>E. Daenell.</i> — Statele-Unite din America	„ 6.—
<i>I. I. Mironescu.</i> — Oameni și Vremuri	„ 10.—
<i>Demostene Botez.</i> — Floarea Pământului	„ 8.—
<i>Andreas Latzko.</i> — Oamenii în Război	„ 8.—
<i>L. Rebreanu.</i> — Ion (roman), 2 vol.	„ 32.—
<i>C. Stere.</i> — În literatură	„ 12.—
<i>Fr. Delaisi.</i> — Războiul care vine	„ 5.—
<i>P. Andrei.</i> — Problema Fericirii	„ 10.—
<i>Romulus Cioflec.</i> — Lacrimi Călătoare	„ 10.—
<i>Mihail Sadoveanu.</i> Cocostîrcul albastru	„ 14.—
<i>G. Fr. Nicolai.</i> — Biologia Războiului pre- lucrare de E. Relgis 1 vol. Prețul	„ 15.—

Colecțiunea „Foi volante”

<i>Caragiale.</i> — Culegeri Postume.	„ 2.50
<i>C. Dobrogeanu-Gherea.</i> — Poetul țărănimii (Gh. Coșbuc)	„ 5.—
<i>Anatole France.</i> — Paiata Maicei Domnului și Mustafa Efendi ajunge Maca- rie monahul de G. Galaction	„ 2.—
<i>M. Sevastos.</i> — Rime sprintene	„ 3.—
<i>M. Sadoveanu.</i> — În amintirea lui Creangă	„ 3.—
<i>M. Lermontov.</i> — Demonul.	„ 2.—
<i>Șalom Alechem.</i> — Stația Baranovici, etc.	„ 4.—
<i>G. Ibrăileanu.</i> — După Războiu	„ 4.—
<i>D. D. Patrașcanu.</i> — Strategie și o ex- cursie de plăcere	„ 2.—

C. V. Buțureanu. — *Curente Pedagogice*, pagini din Istoria Pedagogiei, 1 vol. de 320 pagini. „ 20.—

Iorgu Iordan. — Diftongarea lui **e** și **o** accentuați în pozițiile **ă**, **e**, un vol. de peste 350 pagini în 8°. „ 28.—

